

Projekt realizowany w ramach Priorytetu 2 Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego i budżetu państwa

Kompleksowe badanie zapotrzebowania rynku pracy kadr kwalifikowanych województwa opolskiego w celu dostosowania oferty edukacyjnej i szkoleniowej do jego potrzeb

Temat 3:

ANALIZA OFERT PRACY ORAZ OFERT INSTYTUCJI SZKOLAĆCO-EDUKACYJNYCH

Część I

Analiza ofert pracy z poniedziałkowego dodatku „Praca” NTO z lat 2003 i 2006

Spis treści

1. Charakterystyka dodatku „Praca”
2. Charakterystyka materiału badawczego
 - 2.1. Materiał badawczy z 2003 roku
 - 2.2. Materiał badawczy z 2006 roku
3. Metoda badawcza
4. Wyniki analizy ofert pracy
 - 4.1. Liczba ofert pracy
 - 4.1.1. Liczba ofert pracy w 2003 roku
 - 4.1.2. Liczba ofert pracy w 2006 roku
 - 4.2. Zawody i stanowiska proponowane w ofertach
 - 4.2.1. Zawody i stanowiska proponowane w ofertach w 2003 roku
 - 4.2.2. Zawody i stanowiska proponowane w ofertach w 2006 roku
 - 4.3. Miejsca wykonywania pracy proponowane w ofertach
 - 4.3.1. Miejsca wykonywania pracy proponowane w ofertach w 2003 roku
 - 4.3.2. Miejsca wykonywania pracy proponowane w ofertach w 2006 roku
 - 4.4. Oczekiwania pracodawcy dotyczące kandydata
 - 4.4.1. Oczekiwania pracodawcy dotyczące kandydata w 2003 roku
 - 4.4.2. Oczekiwania pracodawcy dotyczące kandydata w 2006 roku
 - 4.5. Warunki zatrudnienia oferowane pracownikom
 - 4.5.1. Warunki zatrudnienia oferowane pracownikom w 2003 roku
 - 4.5.2. Warunki zatrudnienia oferowane pracownikom w 2006 roku
5. Podsumowanie

1.Charakterystyka dodatku „Praca”

Dodatek „Praca” jest cotygodniowym wkładką do „Nowej Trybuny Opolskiej”. Podstawowym celem dodatku jest publikacja ofert pracy dla czytelników „NTO”, niemniej jednak ogłoszenia dotyczące miejsc pracy, czy ogłoszenia osób, które poszukują zatrudnienia, nie są jedynymi informacjami zamieszczanymi na jego łamach. Poza ofertami, na stronach „Pracy” publikowane są również artykuły dotyczące m.in. tematyki:

- opolskiego rynku pracy
- rynku pracy za granicą
- konkretnych problemów związanych z poszukiwaniem pracy
- kwestii związanych z wcześniejszym przejściem na emeryturę
- procedur związanych z zarejestrowaniem własnej działalności gospodarczej
- możliwości uzyskania różnych świadczeń
- ubezpieczeń itp.

Redakcja na łamach pisma promuje osoby, które założyły własną działalność gospodarczą i których sukces może zmotywować innych do samozatrudnienia. Dziennikarze lansują modę na naukę języków obcych, zamieszczają wywiady ze specjalistami w celu wyjaśnienia zawichości związanych zarówno z procedurą zatrudniania, jak i z funkcjonowaniem na rynku pracy jako osoba bezrobotna. W ramach konkursu zamieszczają dzienniki bezrobotnych przedstawiające życie ludzi bez pracy. Wszystkie te materiały dziennikarskie mają na celu utworzenie dodatku, który zaprezentuje czytelnikowi poszukującemu pracy nie tylko oferty jej dotyczące, ale ukaże też całą problematykę związaną z pracą, tj. kwestię zaprezentowania się na rozmowie kwalifikacyjnej, plusy i minusy pracy za granicą etc. Całość dodatku uzupełniana jest przez rubrykę poświęconą dowcipom i program telewizyjny.

2.Charakterystyka materiału badawczego

Analizie poddano oferty pracy zamieszczone w dodatku „Praca” NTO, publikowane na łamach pisma w latach: 2003 i 2006. Rozpiętość czasowa pomiędzy ofertami zamieszczonymi w dwóch rocznikach daje szansę na ukazanie różnic, jakie występują w ogłoszeniach dotyczących pracy i ich ilości nie tylko ze względu na upływ paru lat, ale również, co w tym przypadku jest niezwykle istotne, ze względu na fakt wejścia Polski w 2004 roku do struktur Unii Europejskiej. Analiza ofert pracy z rocznika przed przystąpieniem Polski do UE i z

rocznika po przystąpieniu pozwoli na zbadanie różnic w ofertach pracy również i pod tym kątem.

2.1. Materiał badawczy z 2003 roku

Dodatek „Praca” z roku 2003 jest dodatkiem w większości poświęconym ofertom pracy. Artykuły poświęcone problematyce pracy zajmują niewiele miejsca, najczęściej są publikowane na pierwszych dwóch stronach. Objętościowo dodatek obejmuje 8 stron (wyjątkowo miewa 14 stron). Dodatkowo zamieszczane są również ogłoszenia zamieszczane przez osoby szukające pracy.

2.2. Materiał badawczy z 2006 roku

Dodatek „Praca” z roku 2006 jest, podobnie jak w roku 2003, w większości poświęconym ofertom pracy. Innowacją, w porównaniu z rokiem 2003, jest wprowadzenie ofert z urzędów pracy:

- Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Opolu
- Powiatowego Urzędu Pracy w Brzegu
- Powiatowego Urzędu Pracy w Głubczycach
- Powiatowego Urzędu Pracy w Kędzierzynie Koźlu
- Powiatowego Urzędu Pracy w Kluczborku
- Powiatowego Urzędu Pracy w Krapkowicach
- Powiatowego Urzędu Pracy w Namysłowie
- Powiatowego Urzędu Pracy w Nysie
- Powiatowego Urzędu Pracy w Oleśnie
- Powiatowego Urzędu Pracy w Opolu
- Powiatowego Urzędu Pracy w Prudniku
- Powiatowego Urzędu Pracy w Strzelcach Opolskich

a także z Ochotniczego Hufca Pracy Opolskiej Wojewódzkiej Komendy w Opolu.

Artykuły poświęcone problematyce pracy zajmują więcej miejsca. Zwiększona liczba ofert pracy (w dużym stopniu przez zamieszczanie ofert z WUP i PUP), a także zwiększona liczba artykułów powodują, że dodatek dwukrotnie zwiększa swoją objętość

w porównaniu z rokiem 2003. Zazwyczaj numer liczy 12-16 stron, choć bywają numery i 20 stronicowe. Podobnie jak w 2003 roku zamieszczane są też ogłoszenia osób poszukujących pracy.

3. Metoda badawcza

Niniejszy raport sporządzono przy zastosowaniu metod: analizy zawartości i analizy porównawczej. Analiza zawartości, zazwyczaj kojarzona z szacowaniem ilościowym, wspierana jest tu przez analizę jakościową, która najczęściej wykorzystywana jest w analizie treści. Analiza ilościowa, poprzez informowanie o danych liczbowych ukazuje zjawiska pod kątem wielkości i częstotliwości badanych elementów. Analiza jakościowa natomiast szuka odpowiedzi na pytanie, jakie treści są prezentowane, a więc skupia się na porządkowaniu treści w ogólne kategorie treściowe, które służą następnie formułowaniu wniosków o jakościach treściowych, zawartych w analizowanym materiale.

Analiza porównawcza z kolei pozwala na ukazanie podobieństw i różnic występujących pomiędzy elementami należącymi do różnych zbiorów, w tym przypadku, występujących w różnym okresie czasowym.

Przy doborze materiału do analizy jakościowej, ze względu na jego wielkość (po odrzuceniu ogłoszeń osób szukających pracy pozostaje 36551 ofert pracy), zastosowano dobór celowy. Szczegółowej analizie poddane zostały numery rozpoczynające kwartał każdego z roczników. Na dobór taki pozwoliła wstępna weryfikacja wszystkich numerów z obu roczników, stwierdzająca duże podobieństwo ofert pomiędzy kwartałami ze sporym odsetkiem ofert powtarzających się w każdym numerze.

4. Wyniki analizy ofert pracy

4.1. Liczba ofert pracy

Liczba ofert pracy jest istotną kwestią w niniejszym raporcie. Jej wielkość decyduje o szansach na znalezienia pracy przez bezrobotnego dzięki lekturze dodatku. Poniższe dwa podpunkty ukazują liczebność ofert w dwóch analizowanych rocznikach.

4.1.1. Liczba ofert pracy w 2003 roku

Poniższa tabela przedstawia ilość ofert w poszczególnych numerach dodatku „Praca” w 2003 roku, a także stosunek ilości ogłoszeń w numerze do wszystkich ogłoszeń z całego roku.

Data wydania dodatku „Praca” z 2003 roku	Liczba ogłoszeń (rosnąco)	Liczba ogłoszeń w numerze	Stosunek ilości ogłoszeń w numerze do wszystkich ogłoszeń z całego roku (w %)
06.01.2003 niekompl.	33	33	0,56
13.01.2003	127	94	1,60
20.01.2003	220	93	1,58
27.01.2003	318	98	1,66
03.02.2003	398	80	1,36
10.02.2003	492	94	1,60
17.02.2003	578	86	1,46
24.02.2003	710	132	2,24
03.03.2003 niekompl.	712	2	0,03
10.03.2003	798	86	1,46
17.03.2003	891	93	1,58
24.03.2003	986	95	1,61
31.03.2003	1082	96	1,63
07.04.2003	1188	106	1,80
14.04.2003	1297	109	1,85
22.04.2003 niekompl.	1328	31	0,53
28.04.2003	1428	100	1,70
05.05.2003 niekompl.	1454	26	0,44
12.05.2003	1603	149	2,53
19.05.2003	1752	149	2,53
26.05.2003	1871	119	2,02
02.06.2003	1994	123	2,09
09.06.2003	2107	113	1,92
16.06.2003	2277	170	2,89
23.06.2003	2396	119	2,02

30.06.2003	2526	130	2,21
07.07.2003	2636	110	1,87
14.07.2003	2776	140	2,38
21.07.2003	2909	133	2,26
28.07.2003	3027	118	2,00
04.08.2003	3166	139	2,36
11.08.2003	3304	138	2,34
18.08.2003	3432	128	2,17
25.08.2003	3589	157	2,67
01.09.2003	3754	165	2,80
08.09.2003	3912	158	2,68
15.09.2003	4069	157	2,67
22.09.2003	4229	160	2,72
29.09.2003	4342	113	1,92
06.10.2003	4479	137	2,33
13.10.2003	4597	118	2,00
20.10.2003	4721	124	2,11
27.10.2003	4859	138	2,34
03.11.2003	4996	137	2,33
10.11.2003	5114	118	2,00
17.11.2003	5222	108	1,83
24.11.2003	5337	115	1,95
01.12.2003	5445	108	1,83
08.12.2003	5654	209	3,55
15.12.2003	5777	123	2,09
22.12.2003 niekompl	5880	103	1,75
29.12.2003 niekompl	5886	6	0,10

Powyższa tabela pokazuje, że analizie ilościowej, dotyczącej liczby ofert pracy w poszczególnych numerach dodatku, poddano 52 numery z 2003 roku. Średnia liczba ofert w jednym numerze wyniosła 113,19. Wyniki badań wskazują na lekką tendencję wzrostową dotyczącą relacji: ilość ofert pracy a pora roku. Najmniejsza ilość ofert zamieszczana była w dodatku w okresie styczeń-kwiecień (w każdym numerze poniżej 2 % ofert w skali całego roku). Od maja do końca roku zazwyczaj wynosiła powyżej 2 %.

Największa liczba ofert pracy została odnotowana w numerze z 8.12.2003 roku i wynosiła 209 ofert, co dawało 3,55 % ofert z całego roku. Drugi, co do ilości ofert, numer dodatku ukazał się 1.09.2003 roku i zawierał 165 ofert, co stanowiło 2,80 % ofert z całego roku.

4.1.2. Liczba ofert pracy w 2006 roku

Poniższa tabela przedstawia ilość ofert w poszczególnych numerach dodatku „Praca” w 2006 roku, a także stosunek ilości ogłoszeń w numerze do wszystkich ogłoszeń z całego roku.

Data wydania dodatku „Praca” z 2006 roku	Liczba ogłoszeń (rosnąco)	Liczba ogłoszeń w numerze	Stosunek ilości ogłoszeń w numerze do wszystkich ogłoszeń z całego roku (%)
09.01.2006	562	562	1,83
23.01.2006	1072	510	1,66
30.01.2006	1666	594	1,94
06.02.2006	2076	410	1,34
13.02.2006	2492	416	1,36
20.02.2006	3075	583	1,90
27.02.2006	3653	578	1,88
06.03.2006	4170	517	1,68
13.03.2006	4775	605	1,97
27.03.2006	5301	526	1,72
03.04.2006	5628	327	1,07
10.04.2006	6231	603	1,97
18.04.2006	6753	522	1,70
24.04.2006	7367	614	2,00
02.05.2006	7971	604	1,97
08.05.2006	8609	638	2,08
15.05.2006	9315	706	2,30
22.05.2006	9960	645	2,10
29.05.2006	10727	767	2,50
05.06.2006	11497	770	2,51
12.06.2006	12296	799	2,61
19.06.2006	12898	602	1,96
26.06.2006	13667	769	2,51
03.07.2006	14414	747	2,43
10.07.2006	15111	697	2,27
17.07.2006	15805	694	2,26
24.07.2006	16472	667	2,17
31.07.2006	17142	670	2,18
07.08.2006	17890	748	2,44
14.08.2006	18642	752	2,45
21.08.2006	19411	769	2,51
28.08.2006	20135	724	2,36
04.09.2006	20758	623	2,03
11.09.2006	21448	690	2,25
18.09.2006	22138	690	2,25
25.09.2006	22858	720	2,35
02.10.2006	23521	663	2,16
09.10.2006	24139	618	2,02
16.10.2006	24814	675	2,20
23.10.2006	25486	672	2,19
30.10.2006	26136	650	2,12
06.11.2006	26742	606	1,98
13.11.2006	27312	570	1,86
20.11.2006	27916	604	1,97
27.11.2006	28554	638	2,08

04.12.2006	29022	468	1,53
11.12.2006	29638	616	2,01
18.12.2006	30195	557	1,82
27.12.2006	30665	470	1,53

Powyższa tabela pokazuje, że analizie ilościowej, dotyczącej liczby ofert pracy w poszczególnych numerach dodatku, poddano 49 numerów z 2006 roku. Średnia liczba ofert w jednym numerze wyniosła 625,82. Wyniki badań, podobnie jak w przypadku ofert z roku 2003, wskazują na lekką tendencję wzrostową dotyczącą relacji: ilość ofert pracy a pora roku. Najmniejsza ilość ofert zamieszczana była w dodatku w okresie styczeń-kwiecień (w każdym numerze poniżej 2 % ofert w skali całego roku). Od maja do końca roku zazwyczaj wynosiła powyżej 2 %.

Największa liczba ofert pracy została odnotowana w numerze z 12.06.2006 roku i wynosiła 770 ofert, co dawało 2,51 % ofert z całego roku. Drugie miejsce co do ilości ofert zajęły numery dodatku z: 05.06.2006, 26.06.2006 i 21.08.2006 roku i zawierały odpowiednio: 770 i 2 x 769 ofert, co stanowiło, w każdym ze wspomnianych numerów, 2,51 % ofert z całego roku. Najmniejsza ilość ofert zamieszczana była w dodatku w okresie styczeń-kwiecień (w każdym numerze poniżej 2 % ofert w skali całego roku).

4.2. Zawody i stanowiska proponowane w ofertach

Klasyfikację zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy oraz zakresu jej stosowania określa rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 8 grudnia 2004 roku. Na potrzeby niniejszego raportu należy przywołać określoną w rozporządzeniu strukturę klasyfikacji. Jak zaznaczono w rozporządzeniu, *struktura klasyfikacji jest wynikiem grupowania zawodów na podstawie podobieństwa kwalifikacji zawodowych wymaganych dla realizacji zadań danego zawodu (specjalności), tj. ich poziomu i specjalizacji. Wymienione kryteria posłużyły grupowaniu poszczególnych zawodów i specjalności w grupy elementarne, a te z kolei bardziej zagregowane grupy średnie, duże i wielkie*¹.

Struktura grup wielkich klasyfikacji określona w rozporządzeniu wygląda następująco:

1. Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy
2. Specjaliści
3. Technicy i inny średni personel
4. Pracownicy biurowi
5. Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy
6. Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy
7. Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy
8. Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń
9. Pracownicy przy pracach prostych
10. Siły zbrojne

Autorzy rozporządzenia definiują poszczególne grupy:

- *Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy – grupa ta obejmuje zawody, w których podstawowymi zadaniami są: planowanie, określanie i*

¹ Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 8 grudnia 2004 roku w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy oraz zakresu jej stosowania.

realizowanie podstawowych celów i kierunków polityki państwa, formułowanie przepisów prawnych oraz kierowanie działalnością jednostek administracji publicznej, a także sprawowanie funkcji zarządzania w przedsiębiorstwach lub ich wewnętrznych jednostkach organizacyjnych.

- *Specjaliści – grupa ta obejmuje zawody wymagające posiadania wysokiego poziomu wiedzy zawodowej, umiejętności oraz doświadczenia w zakresie nauk technicznych, przyrodniczych, społecznych, humanistycznych i pokrewnych. Ich głównymi zadaniami są: wdrażanie do praktyki koncepcji i teorii naukowych lub artystycznych, powiększanie dotychczasowego stanu wiedzy poprzez badania i twórczość oraz systematyczne nauczanie w tym zakresie*
- *Technicy i inny średni personel – grupa ta obejmuje zawody wymagające wiedzy, umiejętności i doświadczenia niezbędnych do wykonywania głównie prac technicznych i podobnych, związanych z badaniem i stosowaniem naukowych oraz artystycznych koncepcji i metod działania*
- *Pracownicy biurowi – grupa ta obejmuje zawody wymagające wiedzy, umiejętności i doświadczenia niezbędnych do zapisywania, organizowania, przechowywania i wyszukiwania informacji, obliczania danych liczbowych, finansowych i statystycznych oraz wykonywania obowiązków wobec klientów, szczególnie związanych z operacjami pieniężnymi, organizowaniem podróży, informacjami i spotkaniami w zakresie biznesu.*
- *Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy – grupa ta obejmuje zawody wymagające wiedzy, umiejętności i doświadczenia, które są niezbędne do świadczenia usług ochrony, usług osobistych związanych m.in. z podróżą, prowadzeniem gospodarstwa, dostarczaniem żywności, opieką osobistą oraz do sprzedawania i demonstrowania towarów w sklepach hurtowych czy detalicznych.*
- *Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy – grupa ta obejmuje zawody wymagające wiedzy, umiejętności i doświadczenia niezbędnych do uprawy i zbioru ziemiopłodów, zbierania owoców lub roślin dziko rosnących, uprawy i eksploatacji lasów, chowu i hodowli zwierząt, połowów lub hodowli ryb.*
- *Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy – grupa ta obejmuje zawody wymagające wiedzy, umiejętności i doświadczenia niezbędnych do uzyskiwania i obróbki surowców, wytwarzania i naprawy towarów oraz budowy, konserwacji i naprawy dróg, konstrukcji i maszyn. Główne zadania wymagają znajomości i zrozumienia charakteru pracy, stosowanych materiałów, maszyn i wytwarzanych produktów.*
- *Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń – grupa ta obejmuje zawody wymagające wiedzy, umiejętności i doświadczenia niezbędnych do prowadzenia pojazdów i innego sprzętu ruchomego, nadzorowania, kontroli i obserwacji pracy maszyn i urządzeń przemysłowych na miejscu lub przy pomocy zdalnego sterowania oraz do montowania produktów z komponentów według ścisłych norm i metod. Wykonywanie zadań wymaga głównie posiadania wiedzy i zrozumienia zasad funkcjonowania obsługiwanych urządzeń.*
- *Pracownicy przy pracach prostych – grupa ta obejmuje zawody, które wymagają niskich lub podstawowych umiejętności i niewielkiej wiedzy teoretycznej niezbędnych do wykonywania przeważnie prostych i rutynowych prac. Praca wykonywana jest przy zastosowaniu prostych narzędzi ręcznych i przy ograniczonej własnej inicjatywie i ocenie. W niektórych przypadkach wymaga pewnego wysiłku fizycznego.*
- *Siły zbrojne – w grupie tej klasyfikowani są żołnierze służby stałej i kontraktowej oraz żołnierze zasadniczej i nadterminowej służby wojskowej².*

² Jw.

Jak zaznaczają autorzy rozporządzenia: *kolejne, coraz bardziej szczegółowe podziały na grupy duże, średnie i elementarne dokonywane są na podstawie coraz to większej specjalizacji kwalifikacji, związanej z rodzajem wymaganej wiedzy, stosowanych narzędzi i maszyn czy materiałów oraz produkowanych dóbr i usług*³.

4.2.1. Zawody i stanowiska proponowane w ofertach w 2003 roku

Poniższa tabela przedstawia zawody i specjalności, których dotyczyły analizowane oferty z roku 2003.

Zawody i stanowiska proponowane w ofertach w 2003 roku	13.01.2003	07.04.2003	07.07.2003	06.10.2003
Nieokreślone	9,57 %	23,58 %	18,18 %	27,01 %
Akustyk-sprzedawca	-	-	0,91 %	-
Akwizytor	-	-	-	0,73 %
Ankieter	-	-	0,91 %	-
Adresowanie kopert	1,06 %	-	-	-
Asystent w dziale sprzedaży	1,06 %	-	-	-
Barman/ka	-	-	0,91 %	0,73 %
Betoniarz	-	-	0,91 %	2,92 %
Biegły księgowy	-	-	0,91 %	-
Blacharz	-	-	-	0,73 %
Brukarz	-	1,89 %	-	0,73 %
Brygadzysta	-	-	0,91 %	-
Cieśla	1,06 %	1,89 %	14,55 %	8,76 %
Chałupniczy montaż bransoletek	1,06 %	0,94 %	-	-
Chałupnicze proste szycie	-	0,94 %	-	-
Cukiernik	-	-	0,91 %	-
Dekarz	1,06 %	0,94 %	2,73 %	8,76 %
Dekorator	-	-	-	0,73 %
Dokładanie towarów	-	0,94 %	-	-
Doradca finansowy	1,06 %	-	-	0,73 %
Dostawca	1,06 %	-	-	-
Dyrektor oddziału banku	1,06 %	-	-	-
Dyrektor szkoły	-	0,94 %	-	-
Dystrybutor	-	-	0,91 %	-
Dźwigowy	-	0,94 %	-	-
Elektromechanik	1,06 %	1,89 %	0,91 %	-
Elektromechanik samochodowy	1,06 %	-	-	-
Elektromonter	-	-	-	0,73 %
Elektronik	-	-	-	0,73 %
Elektronik – kontroler błędów i	-	-	0,91 %	-

³ Jw.

niesprawności				
Elektryk	2,13 %	0,94 %	1,82 %	2,19 %
Fasadziarz	1,06 %	-	-	-
Filetowanie indyków	-	-	0,91 %	1,46 %
Frezer	-	-	-	0,73 %
Frezer-tokarz	1,06 %	-	-	-
Fryzjer	-	1,89 %	0,91 %	-
Główny księgowy	1,06 %	-	-	-
Grafik komputerowy	-	-	-	0,73 %
Hydraulik	-	0,94 %	1,82 %	1,46 %
Informatyk / Programista	-	0,94 %	0,91 %	0,73 %
Instalator wod-gaz.	1,06 %	1,89 %	-	0,73 %
Instalator sanitarny	-	-	0,91 %	-
Instruktor zajęć artystycznych	-	-	0,91 %	-
Inżynier	-	-	-	0,73 %
Inżynier budownictwa	-	-	-	0,73 %
Inżynier konstruktor	1,06 %	-	-	-
Inżynier „samochodziarz”	-	-	0,91 %	-
Izolator	1,06 %	-	0,91 %	1,46 %
Kafelkarz	-	-	0,91 %	0,73 %
Kasjer-sprzedawca	-	-	0,91 %	0,73 %
Kelner/ka	-	-	0,91 %	1,46 %
Kierowca	2,13 %	-	6,36 %	5,11 %
Kierownik	-	-	4,55 %	0,73 %
Kierownik - agent	-	1,89 %	-	-
Kierownik apteki	-	0,94 %	-	-
Kierownik budowy	-	-	1,82 %	-
Kierownik ds. Sprzedaży	1,06 %	-	-	-
Kierownik działu	1,06 %	-	-	-
Kierownik serwisu	1,06 %	-	-	-
Klejenie papierowych toreb	1,06 %	0,94 %	-	-
Kolporter ulotek	-	-	0,91 %	-
Konsultant ds. personalnych	-	0,94 %	-	-
Konsultant ds. reklamy	-	-	-	0,73 %
Kontroler biletów	-	0,94 %	-	-
Kontroler jakości	-	-	0,91 %	-
Koordynator	-	1,89 %	-	-
Kopertowanie materiałów reklamowych	1,06 %	-	-	-
Krawcowa	-	-	0,91 %	-
Księgowy	1,06 %	-	-	0,73 %
Kucharz/ka	4,26 %	1,89 %	0,91 %	0,73 %
Kurier	-	-	-	0,73 %
Lakiernik	1,06 %	0,94 %	-	1,46 %
Lekarz okulista	-	0,94 %	-	-
Lekarz neurolog	-	0,94 %	-	-
Lekarz medycyny pracy	-	0,94 %	-	-
Lektor języka angielskiego	-	-	-	1,46 %
Lektor języka niemieckiego	-	-	-	1,46 %

Majster budowlany	1,06 %	0,94 %	0,91 %	0,73 %
Magazynier	4,26 %	0,94 %	2,73 %	3,65 %
Magister farmacji	-	0,94 %	-	0,73 %
Malarz	1,06 %	1,89 %	2,73 %	5,84 %
Masarz	-	-	0,91 %	-
Masażysta	-	0,94 %	-	-
Mechanik	1,06 %	-	1,82 %	-
Mechanik pojazdów samochodowych	1,06 %	1,89 %	0,91 %	3,65 %
Mechanik-ślusarz	1,06 %	-	-	-
Menedżer	-	-	0,91 %	-
Mistrz	-	0,94 %	0,91 %	-
Monter drzwi	-	-	0,91 %	-
Monter elementów reklamowych	1,06 %	-	-	-
Monter instalacji CO	-	-	1	-
Monter kominków	1,06 %	-	-	-
Monter konstrukcji stalowych	-	-	0,91 %	-
Monter okien aluminiowych, PCV	1,06 %	0,94 %	1,82 %	1,46 %
Monter płyt gipsowych	-	-	0,91 %	-
Monter ścianek ognioodpornych	-	-	0,91 %	-
Monter telefonów komórkowych	-	-	-	0,73 %
Monter	1,06 %	0,94 %	-	3,65 %
Murarz	1,06 %	2,83 %	13,64 %	11,68 %
Murarz-cieśla	-	4,72 %	0,91 %	-
Murarz - kafelkarz	-	-	-	0,73 %
Murarz-tylnkarz	-	-	0,91 %	-
Naklejanie naklejek na długopisy	-	0,94 %	-	-
Nauczyciel jęz. angielskiego	1,06 %	-	-	-
Obsługa kasy fiskalnej	-	0,94 %	-	-
Obsługa myjni samochodowej	-	-	0,91 %	-
Obsługa stacji LPG	-	-	0,91 %	0,73 %
Obsługa wózków widłowych	2,13 %	2,83 %	2,73 %	2,92 %
Ochroniarz	-	0,94 %	-	-
Ociepleniowiec	-	-	-	2,92 %
Ogrodnictwo	4,26 %	10,38 %	6,36 %	5,84 %
Operator dźwigowy	-	-	0,91 %	-
Operator koparek	-	-	0,91 %	-
Operator maszyn CNC	-	-	0,91 %	-
Operator monitoringu	-	-	-	0,73 %
Operator pras	1,06 %	-	-	-
Operator wypalarek	1,06 %	-	-	-
Operator zwijarek	1,06 %	-	-	-
Opiekun projektu	1,06 %	-	-	-
Opiekunka	-	0,94 %	-	8,03 %
Opiekunka do dzieci	-	-	-	2,92 %
Opiekunka do osób starszych	-	-	0,91 %	0,73 %
Paczkowanie, pakowanie	7,45 %	3,77 %	1,82 %	1,46 %
Parkieciarz	-	-	0,91 %	-
Partner handlowy	1,06 %	0,94 %	-	-

Piaskarz	-	-	0,91 %	-
Pielegniarka	-	1,89 %	1,82 %	-
Pilarz	1,06 %	-	-	-
Plytkarz	1,06 %	-	-	0,73 %
Pomoc barmana	-	0,94 %	-	-
Pomoc domowa	1,06 %	-	-	-
Pomoc kuchenna	1,06 %	0,94 %	0,91 %	1,46 %
Pomocnik budowlany	1,06 %	-	1,82 %	0,73 %
Pomocnik lakiernika	-	0,94 %	-	-
Pomocnik monter	-	-	-	0,73 %
Porcjowanie miesa	-	-	0,91 %	-
Portier	-	0,94 %	-	-
Praca przy kredytach	1,06 %	-	-	-
Prace ziemne	-	0,94 %	-	-
Praca przy azbeście	1,06 %	-	-	-
Praca przy budowie kominków i kamieniarstwie	1,06 %	-	-	-
Praca przy paletach	-	-	0,91 %	-
Praca przy produkcji	3,19 %	0,94 %	-	1,46 %
Praca przy zbiorach	-	-	0,91 %	-
Praca w drukarni	-	-	-	0,73 %
Praca w fabryce	-	1,89 %	-	0,73 %
Praca w firmie bukiciarskiej	1,06 %	-	0,91 %	1,46 %
Praca w gospodarstwie rolnym/ na farmie	-	0,94 %	0,91 %	0,73 %
Praca w pieczarkarni	2,13 %	0,94 %	0,91 %	0,73 %
Praca w przemyśle	-	1,89 %	-	-
Praca w stadninie koni	-	0,94 %	-	-
Praca w szklarni	1,06 %	-	-	0,73 %
Praca w wydawnictwie	1,06 %	-	-	-
Pracownik biurowy	-	0,94 %	-	1,46 %
Pracownik budowlany	2,13 %	2,83 %	4,55 %	0,73 %
Pracownik do obróbki metalu	-	-	0,91 %	-
Pracownik chłodni	-	-	-	1,46 %
Pracownik działu	2,13 %	-	-	-
Pracownik działu marketingu	-	-	0,91 %	-
Pracownik działu obsługi klienta	-	2,83 %	-	-
Pracownik fizyczny	-	-	-	1,46 %
Pracownik hurtowni	-	-	-	0,73 %
Pracownik restauracji	-	0,94 %	-	2,19 %
Promotor / Hostessa	-	0,94 %	0,91 %	-
Protetyk	-	0,94 %	-	-
Prowadzenie domu	1,06 %	-	-	0,73 %
Przetwórstwo warzywno-spozywcze	2,13 %	0,94 %	0,91 %	1,46 %
Przedstawiciel agencji reklamy	1,06 %	-	-	0,73 %
Przedstawiciel handlowy	3,19 %	7,55 %	2,73 %	5,84 %
Regipsiarz, regipser	3,19 %	-	4,55 %	2,92 %
Robotnik uliczny	-	-	-	0,73 %
Roznoszenie	2,13 %	-	-	-

Rzeźnik	5,31 %	2,83 %	2,73 %	0,73 %
Sekretarka	1,06 %	-	-	-
Sekretarz generalny	-	-	-	0,73 %
Serwisant sprzętu elektronicznego	-	-	2,73 %	-
Składanie długopisów	2,13 %	1,89 %	1,82 %	1,46 %
Składanie rusztowań / Stawianie rusztowań	-	-	-	1,46 %
Składanie telefonów komórkowych	-	0,94 %	-	-
Sortowanie materiałów budowlanych	-	-	0,91 %	0,73 %
Spawalnik	1,06 %	-	-	-
Spawacz	3,19 %	3,77 %	11,82 %	7,29 %
Specjalista ds. Marketingu	1,06 %	-	-	-
Specjalista ds. Sprzedaży	2,13 %	-	-	-
Sprzątaczką	1,06 %	0,94 %	2,73 %	1,46 %
Sprzedawca	5,32 %	3,77 %	2,73 %	2,92 %
Sprzedaż II filaru	-	-	0,91 %	-
Stolarz	4,26 %	0,94 %	3,64 %	3,65 %
Stolarz-lakiernik	-	-	-	0,73 %
Strażnik dozoru mienia	1,06 %	-	-	-
Suwnicowy	-	0,94 %	-	-
Szef kuchni	1,06 %	-	-	-
Szpachlarz	1,06 %	-	-	0,73 %
Sztukator	1,06 %	-	-	-
Szwaczka	1,06 %	-	0,91 %	-
Ślusarz	3,19 %	-	6,36 %	3,65 %
Ślusarz-tokarz	1,06 %	-	-	-
Tapeciarz	1,06 %	-	-	-
Tapicer	1,06 %	-	-	-
Tapicer-kaletnik	1,06 %	-	-	-
Technik farmacji	-	0,94 %	-	-
Technolog	-	-	0,91 %	-
Tłumacz przysięgły jęz. angielskiego	1,06 %	-	-	-
Tłumacz przysięgły jęz. niemieckiego	1,06 %	-	-	-
Tokarz	1,06 %	-	-	-
Tynkarz	1,06 %	1,89 %	1,82 %	1,46 %
Warzywnictwo	-	-	-	2,19 %
Windykator należności	-	0,94 %	-	-
Współpraca	1,06 %	0,94 %	-	-
Wulkanizator	-	-	0,91 %	-
Zbrojarz	1,06 %	0,94 %	5,45 %	3,65 %

Poniższa tabela prezentuje skalę występowania określonych zawodów i specjalności, zgrupowanych w grupy wielkich klasyfikacji⁴.

⁴ Powyższych wielkości procentowych nie należy sumować. Wielkości procentowe przypisane do każdej z grup wielkich klasyfikacji oznaczają w ilu procentach wszystkich ofert pracy wystąpiły zawody zakwalifikowane do danej grupy. W związku z tym, iż wiele ofert dotyczyło więcej niż jednego zawodu czy specjalności, sumowanie tych wielkości byłoby niewskazane.

Nazwa grupy wielkiej	Częstotliwość występowania w analizowanych ofertach w 2003 roku
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	5,08 %
Specjaliści	6,38 %
Technicy i średni personel	6,98 %
Pracownicy biurowi	0,51 %
Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	16,82 %
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	6,71 %
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	65,86 %
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	5,83 %
Pracownicy przy pracach prostych	37,44 %
Siły zbrojne	-

Wnioski: Z powyższej tabeli wynika, że oferty pracy z 2003 roku, zamieszczone w dodatku „Praca” najczęściej dotyczyły zawodów zaszeregowanych do grupy „Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy”, a więc zawodów szeroko związanych z budownictwem, obróbką metali, wytwarzaniem wyrobów i rzemieślnictwem. Na drugim miejscu znalazły się oferty z grupy „Pracownicy przy pracach prostych”. Do tej grupy zaszeregowano oferty dotyczące: sprzątania, akwizycji, dozoru, pomocy przy prowadzeniu domu, wykonywania prostych prac w rolnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie. Najmniejszą zerową wartość przypisano zawodom z grupy „Siły zbrojne”. Wśród analizowanych ofert nie znalazła się ani jedna oferta, którą można zakwalifikować do tej grupy.

Nietrudno zauważyć, że większość ofert dotyczy prac fizycznych, związanych z budownictwem, przemysłem, transportem i rolnictwem. Oferta dla pracowników umysłowych stanowi niewielki odsetek. Wynikać to może z faktu, iż na wyższe czy średnie stanowiska umysłowe pracodawcy często poszukują pracowników przez osoby już u siebie zatrudnione. Oferta dotycząca tego typu stanowisk często jest ofertą przekazywaną najpierw ustnie wśród pracowników, dopiero po nieudanych próbach znalezienia osoby zamieszczane są ogłoszenia.

4.2.2. Zawody i stanowiska proponowane w ofertach w 2006 roku

Poniższa tabela przedstawia zawody i specjalności, których dotyczyły analizowane oferty z roku 2006.

Zawody i stanowiska proponowane w ofertach w 2006 roku	09.01.2006	03.04.2006	03.07.2006	02.10.2006
Nieokreślone	4,27 %	5,19 %	2,68 %	3,77 %
Administrator kredytów	0,18 %	-	-	-
Agent celny	0,18 %	-	-	-
Akwizytor	-	0,31 %	-	-
Analitik-wdrożeniowiec	-	0,31 %	-	-
Ankieter	0,18 %	0,61 %	0,13 %	-
Architekt	-	-	0,13 %	-
Architekt-projektant wnętrz	0,18 %	-	0,13 %	-
Asystent	0,18 %	0,61 %	0,13 %	0,30 %

Barman/ka	1,96 %	1,22 %	1,07 %	1,66 %
Betoniarz	0,36 %	0,61 %	-	0,30 %
Bibliotekarz	-	-	0,27 %	0,15 %
Blacharz samochodowy	0,71 %	0,31 %	1,07 %	0,45 %
Blacharz-dekarz	-	-	0,13 %	-
Brukarz	0,18 %	2,14 %	0,94 %	0,90 %
Brygadzysta	0,36 %	0,31 %	0,40 %	0,60 %
Budowniczy dróg	-	-	0,13 %	-
Bufetowa	0,18 %	-	-	-
Chemik	-	0,31 %	0,13 %	0,15 %
Chirurg stomatologiczny	-	0,31 %	-	-
Ciastkarz/cukiernik	1,42 %	0,92 %	0,40 %	0,30 %
Cieśla	1,07 %	3,36 %	4,42 %	4,07 %
Cykliniarz-parkieciarz	-	0,31 %	-	0,15 %
Dekarz	0,36 %	0,92 %	2,01 %	1,50 %
Dekarz-blacharz	0,18 %	-	-	-
Diagnosta	0,18 %	-	-	0,30 %
Doradca finansowy	-	0,31 %	-	-
Doradca klienta	-	0,31 %	0,13 %	-
Doradca techniczno-handlowy	-	0,31 %	-	-
Doradca żywienia zwierząt	-	-	0,13 %	-
Dostawca	0,18 %	-	-	-
Drobiarz	-	-	-	0,30 %
Drukarz	-	0,31 %	0,40 %	1,06 %
Drwal/Pilarz	0,71 %	0,31 %	0,67 %	0,60 %
Dyrektor	0,18 %	-	-	-
Dyrektor działu inwestycji	-	-	-	0,15 %
Dyrektor zespołu szkół	-	0,31 %	-	-
Dyspozytor	-	0,31 %	0,13 %	0,30 %
Dziennikarz / Korespondent	-	0,61 %	-	-
Dziwiarz	-	-	0,13 %	-
Ekonomista	0,36 %	-	-	-
Ekspedycja	-	-	-	0,15 %
Ekspozycja towaru	0,18 %	-	-	-
Elektroakustyk	-	-	-	0,15 %
Elektromechanik	0,71 %	-	0,94 %	0,15 %
Elektromonter	0,71 %	0,31 %	-	-
Elektronik	0,18 %	0,31 %	0,13 %	0,30 %
Elektryk	2,14 %	4,89 %	3,61 %	3,62 %
Energetyk	-	-	-	0,15 %
Fakturzysta/ka	0,36 %	-	0,13 %	0,15 %
Filolog angielski	-	-	0,13 %	0,15 %
Finansista	0,18 %	-	-	-
Fizjoterapeuta	-	0,31 %	-	-
Flashdesigner	0,18 %	-	-	-
Formowacz	-	-	0,13 %	0,15 %
Fotomodelka/Modelka	-	-	-	0,30 %
Frezer	1,42 %	-	1,07 %	0,75 %

Fryzjer	0,36 %	1,22 %	0,80 %	0,45 %
Fryzjer damski	0,18 %	-	0,27 %	-
Fryzjer męski	0,18 %	-	0,27 %	-
Fryzjer/ka damsko-męska	0,71 %	-	0,40 %	0,30 %
Gipsiarz-tylnkarz	-	-	0,13 %	-
Główna księgową	0,36 %	0,92 %	0,27 %	0,15 %
Grabarz	-	-	0,13 %	-
Grafik komputerowy	0,18 %	-	-	0,30 %
Haftowanie	0,18 %	-	0,13 %	-
Hostessa	-	0,61 %	0,13 %	0,30 %
Hydraulik	0,89 %	0,92 %	0,13 %	0,60 %
Informatyk/Programista	0,36 %	0,31 %	0,67 %	0,60 %
Insertowanie gazet	-	-	0,13 %	-
Inspektor ds. finansowych	0,18 %	-	-	-
Inspektor ds. technologiczno-mechanicznych	0,18 %	-	-	-
Inspektor nadzoru budowlanego	0,18 %	-	-	-
Instalator sanitarny	-	0,31 %	0,40 %	0,60 %
Instruktor aerobiku/ terapii zajęciowej	-	-	-	0,60 %
Instruktor nauki jazdy	0,18 %	-	-	0,30 %
Inżynier	0,53 %	0,31 %	0,94 %	0,45 %
Inżynier-mechanik	-	0,31 %	-	-
Kafelkarz	0,18 %	0,92 %	0,94 %	0,30 %
Kamieniarz	-	0,31 %	0,13 %	0,15 %
Kasjer	1,96 %	0,92 %	1,07 %	1,51 %
Kasjer walutowy	0,18 %	-	-	-
Kelner	2,31 %	0,31 %	0,27 %	0,60 %
Kierowca	6,76 %	5,50 %	5,49 %	6,49 %
Kierowca-konduktor	0,18 %	-	-	-
Kierowca-konwojent	0,18 %	-	-	-
Kierowca-listonosz	-	0,31 %	-	-
Kierownik	2,49 %	2,14 %	1,87 %	0,75 %
Kierownik biura konstrukcyjnego	0,18 %	-	-	-
Kierownik budowy	0,18 %	0,92 %	-	-
Kierownik oddziałów	0,18 %	-	-	-
Kierownik restauracji	0,18 %	-	-	-
Klasyfikator surowca drzewnego	-	0,31 %	-	-
Klinkierowiec	-	0,31 %	-	-
Konserwator	-	-	0,13 %	0,60 %
Konstruktor	0,18 %	0,92 %	0,54 %	0,15 %
Konsultant	0,36 %	0,31 %	-	0,15 %
Konsultant oświatowy	-	0,31 %	-	-
Konsultant-sprzedawca	0,18 %	0,31 %	-	-
Konwojent	-	-	0,13 %	0,15 %
Kontroler jakości	0,18 %	0,61%	0,27 %	0,45 %
Koordynator	0,18 %	-	0,13 %	0,15 %
Koordynator budowlany	0,18 %	-	-	-
Koordynator produkcji	-	0,31 %	-	-

Kosmetyczka	0,18 %	-	0,27 %	0,75 %
Kosztorysant	-	-	0,13 %	-
Kotlarz	0,53 %	-	0,40 %	0,45 %
Krawiec/owa	1,25 %	0,61 %	0,13 %	0,30 %
Krojczy skór	0,36 %	0,31 %	-	0,15 %
Księgarz	0,18 %	-	-	-
Księgowa/y	1,42 %	1,83 %	0,27 %	0,75 %
Księgowa/y samodzielna/y	0,53 %	-	-	-
Kucharz	2,85 %	0,61 %	1,07 %	1,51 %
Kupiec materiałów nieprodukcyjnych	-	0,31 %	-	-
Kurier	-	-	0,27 %	0,15 %
Laborantka	-	-	0,13 %	0,15 %
Lakiernik samochodowy	1,07 %	1,22 %	1,74 %	1,36 %
Laminarz	-	-	0,13 %	-
Lekarz (różne specjalności)	0,18 %	-	-	-
Lekarz internista	0,18 %	-	-	-
Lekarz okulista	-	-	-	0,15 %
Lekarz pediatra	0,18 %	-	-	0,15 %
Lekarz rodzinny	0,18 %	-	-	-
Lekarz weterynarii	-	0,31 %	-	-
Lektor języka angielskiego	-	0,31 %	-	-
Lektor języka francuskiego	-	0,31 %	-	-
Lektor języka niemieckiego	-	0,31 %	-	-
Lider oddziału bankowego	0,18 %	-	-	-
Likwidator szkód majątkowych	0,18 %	-	-	-
Listonosz	-	-	0,27 %	-
Logopeda	-	0,31 %	-	-
Ładowacz czystości	0,18 %	-	-	-
Majster/Mistrz	0,36 %	0,61 %	0,54 %	0,30 %
Magazynier	3,56 %	2,75 %	3,21 %	3,77 %
Magister farmacji	0,18 %	-	0,13 %	0,30 %
Malarz	1,25 %	1,83 %	2,95 %	2,26 %
Manicurzystka	-	0,31 %	-	-
Marynarz morski	-	0,31 %	-	-
Marynarz śródlądowy	-	0,31 %	-	-
Masarz	0,36 %	-	0,13 %	0,15 %
Masażystka	-	-	0,27 %	-
Masażystka rehabilitacyjna	0,18 %	-	-	-
Maszynista	-	-	0,13 %	-
Mechanik	0,71 %	2,14 %	2,41 %	1,66 %
Mechanik samochodowy	1,07 %	-	1,61 %	1,21 %
Menedżer	0,18 %	-	-	-
Merchandiser	-	0,31 %	-	-
Modelarz	-	0,31 %	-	-
Monter	1,25 %	2,45 %	3,48 %	4,68 %
Monter instalacji gazowej	0,18 %	-	-	-
Monter instalacji grzewczych	0,18 %	-	-	-
Monter instalacji wentylacyjnych	0,18 %	-	-	-

Monter instalacji wodno-kanalizacyjnych	-	0,31 %	-	-
Monter konstrukcji stalowych	0,53 %	0,31 %	-	-
Monter okien	0,18 %	-	-	-
Monter mebli	0,36 %	-	-	-
Monter reklam świetlnych	0,36 %	-	-	-
Monter rusztowań	0,36 %	-	-	-
Monter strojanów	0,18 %	-	-	-
Murarz	2,31 %	7,03 %	6,43 %	5,28 %
Murarz-płytkarz	0,18 %	-	0,13 %	-
Murarz-tylnkarz	-	0,31 %	0,27 %	0,45 %
Nauczyciel	-	-	-	0,15 %
Nauczyciel chemii	-	-	0,13 %	-
Nauczyciel geografii	-	-	0,13 %	0,15 %
Nauczyciel gimnastyki korekcyjnej	-	-	0,13 %	-
Nauczyciel informatyki	-	-	0,13 %	0,45 %
Nauczyciel fizyki	-	-	0,13 %	-
Nauczyciel języka angielskiego	0,18 %	-	1,61 %	0,45 %
Nauczyciel języka niemieckiego	0,18 %	-	0,94 %	-
Nauczyciel języka polskiego	0,18 %	-	0,13 %	0,15 %
Nauczyciel historii	0,18 %	-	0,13 %	0,15 %
Nauczyciel katechezy	-	-	0,27 %	-
Nauczyciel logistyki	-	-	-	0,15 %
Nauczyciel matematyki	0,18 %	-	0,40 %	0,15 %
Nauczyciel muzyki	-	-	1,07 %	-
Nauczyciel nauczania indywidualnego	-	-	0,13 %	-
Nauczyciel nauczania początkowego	0,18 %	-	0,13 %	0,15 %
Nauczyciel nauczania specjalnego	-	-	-	0,15 %
Nauczyciel oligofrenopedagogiki	-	-	0,13 %	-
Nauczyciel organizacji prac biurowych	-	-	-	0,15 %
Nauczyciel plastyki	-	-	1,20 %	-
Nauczyciel przedszkolny	-	-	0,13 %	0,30 %
Nauczyciel rewalidacji	-	-	0,13 %	-
Nauczyciel rytmiki	-	-	0,13 %	-
Nauczyciel techniki	-	-	0,67 %	-
Nauczyciel wiedzy o społeczeństwie	-	-	0,13 %	-
Nauczyciel wychowania do życia w rodzinie	-	-	0,27 %	-
Nauczyciel wychowania fizycznego	0,36 %	-	0,13 %	-
Nauczyciel zawodu	0,18 %	-	0,67 %	0,30 %
Obsługa kuchni	0,18 %	-	-	-
Obsługa punktu serwisowego	0,18 %	-	-	-
Obsługa stacji paliw	-	-	0,13 %	0,15 %
Ochroniarz	1,96 %	1,53 %	0,54 %	1,06 %
Ocieplacz	-	-	0,67 %	1,36 %
Odlewnik metalu	0,18 %	-	-	-
Ogrodnictwo	3,38 %	7,34 %	3,61 %	3,32 %
Okuwanie okien	0,18 %	-	0,13 %	-
Operator dźwigu	0,53 %	0,92 %	0,54 %	0,15 %

Operator koparki	0,53 %	1,53 %	0,80 %	0,75 %
Operator koparko-ładowarki	-	-	0,40 %	1,36 %
Operator ładowarki	-	0,61 %	0,13 %	-
Operator maszyn	1,07 %	0,92 %	3,48 %	3,02 %
Operator podnośników montażowych	0,18 %	-	-	-
Operator spycharki	0,53 %	-	-	0,15 %
Operator suwnicy	0,18 %	-	0,13 %	-
Operator urządzeń do piaskowania	0,18 %	-	-	-
Operator wózków widłowych	1,60 %	0,61 %	1,34 %	1,66 %
Operator wyginarek	-	0,31 %	-	-
Operator żurawia samochodowego	0,18 %	-	0,13 %	0,15 %
Opiekun	0,18 %	-	-	-
Opiekun/ka do dzieci	0,71 %	0,31 %	0,13 %	0,15 %
Opiekun do koni	-	-	0,13 %	-
Opiekun osób starszych, chorych i niepełnosprawnych	0,53 %	1,53 %	0,27 %	0,75 %
Ostrzarz	-	-	-	0,15 %
Pakowacz	0,36 %	7,65 %	3,21 %	4,37 %
Palacz	0,18 %	-	0,13 %	0,45 %
Parkieciarz	-	-	0,13 %	0,30 %
Parkingowy	-	0,31 %	-	-
Piaskarz	0,36 %	-	0,40 %	0,45 %
Piekarz	1,25 %	0,92 %	0,67 %	0,75 %
Pielegniarka	0,36 %	-	0,80 %	0,60 %
Pizzerman	-	-	-	0,15 %
Płytkarz	0,18 %	0,31 %	-	-
Psycholog	-	-	0,13 %	0,15 %
Pokojówka	0,18 %	0,31 %	-	-
Politolog	-	-	0,13 %	-
Położna	0,36 %	-	-	-
Pomoc domowa	0,18 %	-	0,13 %	-
Pomoc kuchenna	0,36 %	0,31 %	0,40 %	-
Pomocnik budowlany	-	0,31 %	1,61 %	2,41 %
Pomocnik brukarza	0,18 %	0,31 %	0,13 %	-
Pomocnik dekarza	-	-	0,13 %	-
Pomocnik drukarza	-	-	0,13 %	-
Pomocnik introligatora	-	-	0,27 %	-
Pomocnik lakiernika samochodowego	0,18 %	-	-	-
Pomocnik stolarza	0,18 %	0,61 %	-	-
Pomocnik tłumacza	-	-	0,13 %	-
Portier	0,53 %	-	-	-
Portier-pracownik gospodarczy	0,18 %	-	-	-
Posadzkarz	0,18 %	0,31 %	-	-
Pośrednik finansowy	-	0,31 %	-	-
Praca przy imprezach plenerowych	-	0,31 %	-	-
Praca przy paletach	0,18 %	0,61 %	1,20 %	0,15 %
Praca przy pieczarkach	0,36 %	1,22 %	0,54 %	0,15 %
Praca przy produkcji	1,25 %	8,56 %	4,15 %	4,52 %

Praca przy rozbiórkach	-	-	0,27 %	0,75 %
Praca przy rusztowaniach	-	0,31 %	0,40 %	0,30 %
Praca przy spisie danych	-	0,31 %	-	-
Praca przy zieleni miejskiej	-	-	0,13 %	-
Praca w branży cukierniczej	0,18 %	0,31 %	0,13 %	-
Praca w branży drobiarskiej	0,18 %	0,31 %	0,13 %	-
Praca w branży hotelarsko-gastronomicznej	0,36 %	0,31 %	-	0,30 %
Praca w branży kosmetycznej	0,18 %	0,31 %	0,13 %	-
Praca w branży piekarniczej	0,18 %	0,31 %	0,13 %	0,15 %
Praca w branży spożywczej	0,18 %	0,31 %	0,13 %	-
Praca w gastronomii	0,53 %	-	-	-
Praca w gorzelnii	-	-	0,13 %	-
Praca w hurtowni	0,36 %	0,61 %	0,27 %	0,60 %
Praca w klubie nocnym	-	0,31 %	0,13 %	0,45 %
Praca w kuchni	0,18 %	-	-	-
Praca w logistyce	0,18 %	1,22 %	0,94 %	0,60 %
Praca w myjni samochodowej	-	0,31 %	-	0,30 %
Praca w przemyśle	0,71 %	-	0,13 %	1,21 %
Praca w przetwórnicy ryb	0,18 %	-	-	-
Praca w recydingu	0,18 %	0,31 %	0,13 %	-
Praca w rolnictwie	0,36 %	-	0,27 %	0,30 %
Praca w szklarni	0,18 %	0,31 %	0,27 %	-
Praca w tartaku	-	-	-	0,30 %
Prace fizyczne	0,53 %	0,92 %	1,20 %	1,66 %
Prace melioracyjne	-	-	0,13 %	-
Prace sezonowe (zbiory owoców, warzyw)	1,96 %	1,53 %	0,54 %	0,45 %
Pracownik biurowy	1,60 %	2,45 %	1,34 %	1,81 %
Pracownik budowlany	1,60 %	2,45 %	2,28 %	3,02 %
Pracownik gospodarczy	0,36 %	-	-	0,30 %
Pracownik do prowadzenia pizzerii	0,18 %	-	0,13 %	-
Pracownik drogowy	-	0,31 %	0,13 %	0,15 %
Pracownik działu kontroli jakości	-	0,31 %	-	-
Pracownik działu logistyki	0,18 %	0,61 %	-	-
Pracownik działu obsługi klienta	1,07 %	0,92 %	0,27 %	0,90 %
Pracownik działu prawnego	-	0,31 %	-	-
Pracownik działu rozwoju	-	0,31 %	-	-
Pracownik działu technicznego	-	0,61 %	-	-
Pracownik działu w hipermarkecie	0,18 %	-	-	-
Pracownik gospody	-	0,31 %	-	-
Pracownik hali	-	0,31 %	-	0,15 %
Pracownik hotelu	0,36 %	-	-	-
Pracownik kancelarii komorniczej	-	0,31 %	-	-
Pracownik lotniska	-	0,31 %	-	-
Pracownik nadzoru	0,18 %	-	0,13 %	-
Pracownik nadzorujący przejście dla pieszych	0,18 %	-	-	-
Pracownik obsługi bydła	-	0,31 %	0,13 %	-

Pracownik obróbki drewna	0,18 %	-	-	-
Pracownik obsługi drobiu	-	0,31 %	-	-
Pracownik obsługi kawiarenki internetowej	0,18 %	-	-	-
Pracownik obsługi maszyn	0,18 %	0,61 %	-	-
Pracownik obsługi pojazdu	0,36 %	-	0,13 %	0,15 %
Pracownik do prowadzenia projektów unijnych	0,18 %	-	-	-
Pracownik do rozbiórki	0,18 %	-	0,13 %	-
Pracownik ds. marketingu i reklamy	0,36 %	-	0,13 %	0,15 %
Pracownik hali	0,18 %	-	-	-
Pracownik poczty	-	-	0,13 %	0,15 %
Pracownik redakcyjny w czasopiśmie	0,18 %	-	-	-
Pracownik restauracji	0,36 %	-	-	-
Pracownik solarium	0,18 %	-	-	-
Pracownik zewnętrzny CPN	0,18 %	-	-	-
Pracownik zieleni miejskiej	0,18 %	0,61 %	0,80 %	1,36 %
Prasowaczka	-	-	-	0,15 %
Projekt manager	-	0,31 %	-	-
Projektant CAD-wykrojników	-	0,31 %	-	-
Protetyk słuchu	0,18 %	-	-	-
Przecinacz	-	-	-	0,15 %
Przedstawiciel finansowy	0,18 %	0,31 %	-	0,15 %
Przedstawiciel handlowy	2,31 %	2,75 %	1,74 %	2,41 %
Przedstawiciel medyczny	-	0,31 %	-	-
Przetwórstwo mięsne	-	1,83 %	0,67 %	1,06 %
Przetwórstwo warzywno-spożywcze	0,36 %	1,22 %	0,13 %	0,30 %
Przepalacz	0,18 %	-	-	-
Psycholog	0,18 %	-	-	0,15 %
Ratownik medyczny	-	-	0,13 %	-
Ratownik wodny	-	0,31 %	0,13 %	-
Recepcjonistka	-	0,31 %	0,13 %	0,45%
Referent	0,36 %	0,31 %	-	-
Rehabilitant	0,18 %	-	-	-
Regipser, Regipsiarz	0,53 %	-	0,40 %	0,60 %
Rekruter	0,18 %	-	-	0,15 %
Robienie bukietów	-	0,31 %	0,27 %	0,60 %
Robotnik budowlany	0,36 %	-	-	-
Robotnik do obsługi trzody chlewnej	0,18 %	-	-	-
Robotnik leśny	-	0,31 %	-	-
Robotnik produkcji maszynowej	0,18 %	-	-	-
Rozliczeniowa kas	0,18 %	-	-	-
Rozładunek/Załadunek towarów	0,36 %	0,92 %	-	0,45 %
Roznoszenie ulotek	0,18 %	0,31 %	0,13 %	0,30 %
Rzeźnik	1,42 %	0,92 %	1,87 %	1,36 %
Segregacja	0,18 %	-	-	-
Sekretarka	1,25 %	0,31 %	0,27 %	0,30 %
Serwisant	0,53 %	0,31 %	0,27 %	0,30 %
Składanie	-	-	0,27 %	0,30 %

Skanowanie towarów	0,18 %	-	-	-
Sortowacz	0,36 %	0,92 %	0,54 %	1,51 %
Spawacz	7,12 %	7,65 %	4,69 %	7,84 %
Spawacz gazowy	0,18 %	0,31 %	-	-
Spawacz-przepalacz	0,18 %	-	-	-
Spawacz-ślusarz	-	0,61 %	0,13 %	-
Specjalista ds. eksportu	-	0,31 %	-	-
Specjalista ds. finansowo-księgowych	-	0,31 %	0,13 %	-
Specjalista ds. inwestycji	-	-	-	0,15 %
Specjalista ds. kadr i płac	-	-	-	0,60 %
Specjalista ds. kontrolingu	-	0,31 %	-	0,15 %
Specjalista ds. marketingu	0,36 %	-	0,13 %	-
Specjalista ds. organizacyjno-samorządowych	-	-	-	0,15 %
Specjalista ds. promocji	0,18 %	-	0,13 %	-
Specjalista ds. sprzedaży	0,71 %	1,83 %	0,27 %	0,75 %
Specjalista ds. zamówień publicznych	-	0,31 %	0,13 %	-
Specjalista technolog	-	0,31 %	-	-
Sprzątaczk/ka	1,96 %	1,53 %	1,61 %	1,81 %
Sprzedawca/Ekspedient	6,41 %	2,45 %	3,88 %	5,73 %
Stolarz	2,85 %	3,98 %	2,81 %	3,02 %
Stolarz-cieśla	0,18 %	-	-	-
Stomatolog	0,18 %	-	0,13 %	-
Stróż	0,18 %	-	-	-
Szef kuchni	0,18 %	-	0,13 %	-
Szewc	0,18 %	-	-	-
Szklarz	-	-	0,13 %	0,15 %
Szlifierz	0,18 %	-	0,13 %	0,75 %
Szpachlarz	0,36 %	-	0,27 %	-
Sztukator	-	-	0,27 %	-
Szwacz/ka	0,53 %	0,31 %	0,40 %	0,30 %
Szwacz obuwnik	-	-	0,13 %	0,30 %
Szydełkowanie	0,36 %	-	0,13 %	-
Ślusarz	2,67 %	5,50 %	3,75 %	4,37 %
Tancerz	0,18 %	-	0,13 %	0,15 %
Tapeciarz	-	0,31 %	0,13 %	-
Tapicer	0,36 %	1,22 %	0,27 %	0,60 %
Technik farmaceuta	0,36 %	0,31 %	0,13 %	0,15 %
Technik fizjoterapeuta	-	-	-	0,15 %
Technik łączności	0,18 %	-	-	-
Technik napraw	0,18 %	-	-	-
Technolog	0,18 %	-	0,13 %	-
Technolog żywienia	0,18 %	0,31 %	-	-
Telemarketer	0,18 %	0,31 %	0,40 %	0,45 %
Terapeuta zajęciowy	-	-	0,13 %	-
Tokarz	1,60 %	0,61 %	0,94 %	1,21 %
Tokarz-frezer	0,18 %	-	0,13 %	-
Traktorzysta	0,53 %	0,31 %	0,13 %	-

Tynkarz	0,53 %	1,22 %	1,07 %	1,36 %
Ubojowy	-	0,31 %	-	-
Układanie bukietów kwiatowych	-	0,61 %	-	-
Ustawiacz maszyn	0,18 %	-	-	-
Warzywnictwo	-	0,61 %	0,40 %	0,45 %
Weterynarz	0,18 %	-	-	-
Wice-prezes ds. technicznych	-	0,31 %	-	-
Wizażystka	-	-	-	0,15 %
Wychowawca	-	0,61 %	-	-
Współpracownik działu marketingu i reklamy	0,36 %	-	-	-
Wychowawca	0,18 %	-	0,67 %	0,30 %
Wykładanie towarów	0,36 %	0,31 %	-	0,15 %
Wykładowca języka angielskiego	0,18 %	-	-	-
Wykrawacz-rozbieieracz	0,18 %	-	-	-
Zastępca kierownika	-	0,31 %	-	-
Zbrojarz	0,53 %	0,61 %	1,20 %	1,36 %
Zbrojarz-betoniarz	0,18 %	-	-	-
Zootechnik	0,53 %	-	0,13 %	-

Poniższa tabela prezentuje skalę występowania określonych zawodów i specjalności, zgrupowanych w grupy wielkich klasyfikacji⁵.

Nazwa grupy wielkiej	Częstotliwość występowania w analizowanych ofertach w 2006 roku
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	1,31 %
Specjaliści	11,73 %
Technicy i inny średni personel	10,6 %
Pracownicy biurowi	2,44 %
Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	16,7 %
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	4,41 %
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	55,03 %
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	18,53 %
Pracownicy przy pracach prostych	36,94 %
Siły zbrojne	-

Wnioski: Z powyższej tabeli wynika, że oferty pracy z 2006 roku, zamieszczone w dodatku „Praca”, podobnie jak trzy lata wcześniej, najczęściej dotyczyły zawodów zaszerogowanych do grupy „Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy”, a więc zawodów szeroko związanych z budownictwem, obróbką metali, wytwarzaniem wyrobów i rzemieślnictwem. Na drugim miejscu znalazły się oferty z grupy „Pracownicy przy pracach prostych”. Do tej grupy zaszerogowano oferty dotyczące: sprzątnia, akwizycji, dozoru, pomocy przy prowadzeniu domu, wykonywania prostych prac w rolnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie. Trzecie miejsce, pod względem ilościowym, zajęły zawody

⁵ Podobnie jak poprzednio, powyższych wielkości procentowych nie należy sumować. Wielkości procentowe przypisane do każdej z grup wielkich klasyfikacji oznaczają w ilu procentach wszystkich ofert pracy wystąpiły zawody zakwalifikowane do danej grupy. W związku z tym, iż wiele ofert dotyczyło więcej niż jednego zawodu czy specjalności, sumowanie tych wielkości byłoby niewskazane.

zakwalifikowane do grupy: „Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń”. Najmniejszą zerową wartość, podobnie jak w przypadku ofert z 2003 roku, przypisano zawodom z grupy „Siły zbrojne”. Wśród analizowanych ofert nie znalazła się ani jedna oferta, którą można zakwalifikować do tej grupy.

4.3. Miejsca wykonywania pracy proponowane w ofertach

Niezwykle istotnym elementem oferty dotyczącej pracy jest miejsce jej wykonywania. Niejednokrotnie przesądza o jej podjęciu, gdy np. ze względu na odległość od domu jej wykonywanie utrudniłoby funkcjonowanie całej rodziny. Z drugiej strony często przesądza o jej podjęciu, gdy wraz z miejscem pracy związane jest wyższe wynagrodzenie (np. proponowane dla murarza wynagrodzenie w Polsce w porównaniu z wynagrodzeniem proponowanym murarzowi w Holandii czy w Niemczech).

Poniżej przedstawiono wyniki badań dotyczące miejsc wykonywania pracy z podziałem na oferty z 2003 i 2006 roku.

4.3.1. Miejsca wykonywania pracy proponowane w ofertach w 2003 roku

Poniższa tabela przedstawia miejsce wykonywania pracy z uwzględnieniem wszystkich pozycji zamieszczonych w analizowanych ofertach z 2003 roku:

Miejsce wykonywania pracy / Ilość ogłoszeń w dodatku „Praca” z dnia... w %	13.01.2003	07.04.2003	07.07.2003	06.10.2003
Nieokreślone	30,85 %	19,81 %	31,82 %	32,12 %
Województwo opolskie	34,04 %	25,47 %	16,36 %	10,95 %
Anglia	3,19%	3,77 %	0,91 %	2,92 %
Austria	-	-	0,91 %	0,73 %
Belgia	-	-	0,91 %	2,92 %
Czechy	-	-	-	0,73 %
Dom	3,19 %	3,77 %	0,91 %	4,38 %
Grecja	-	-	0,91 %	-
Hiszpania	1,06 %	-	0,91 %	0,73 %
Holandia	14,89 %	28,30 %	25,45 %	27,01 %
Irlandia	-	0,94 %	-	-
Japonia	-	0,94 %	-	-
Niemcy	12,77 %	16,98 %	19,09 %	13,14 %
Wielka Brytania	-	-	-	0,73 %
Włochy	-	-	-	1,46 %
Kraj	-	-	0,91 %	-
Kraje UE	-	-	-	0,73 %
Za granicą	-	-	0,91 %	1,46 %

Poniższa tabela prezentuje stosunek ilości ogłoszeń dotyczących pracy w kraju do ogłoszeń dotyczących pracy za granicą i ofert o nieokreślonym miejscu pracy.

Miejsce wykonywania pracy / Ilość ogłoszeń w dodatku „Praca” z dnia... w %	13.01.2003	07.04.2003	07.07.2003	06.10.2003
Kraj	37,23 %	29,25 %	18,18 %	15,33 %
Poza granicami kraju	31,91 %	50,94 %	50 %	52,55 %
Nieokreślone	30,85 %	19,81 %	31,82 %	31,12 %

Wnioski: Z powyższych tabel wynika, że z każdym kwartałem 2003 roku zmniejszała się liczba ogłoszeń dotyczących pracy w kraju, zwiększała zaś, w porównaniu z pierwszym kwartałem, liczba ogłoszeń dotyczących pracy za granicą. Oferty pracy dotyczyły zatrudnienia w takich państwach jak: Anglia, Austria, Belgia, Czechy, Grecja, Hiszpania, Holandia, Irlandia, Japonia, Niemcy, Wielka Brytania i Włochy. Najwięcej ofert zagranicznych dotyczyło Holandii (średnia 23,91 % wszystkich ofert), i Niemiec (15,49 % wszystkich ofert).

Oferta pracy poza krajem sięga ok. 50 % wszystkich ofert (średnia 46,35 %). Wielkość ta wydaje się być bardzo dużą, wynika jednak ze specyfiki województwa (większa nadzieja na znalezienie osób z paszportem niemieckim niż w innych częściach kraju). Wyniki te wydają się być również niepokojące, ponieważ jest to warunek, którego nie można spełnić np. poprzez doksztalcenie, przebranzowienie, a zatem z góry dyskwalifikuje szereg osób.

Spory odsetek, prawie 1/3 (średnia 28,4 % wszystkich ofert), stanowią oferty o nieokreślonym miejscu pracy. Można przypuszczać, że większość z nich dotyczy pracy w kraju, a nawet w województwie opolskim, ale są to jedynie przypuszczenia. Niektóre oferty wskazują jednak na miejsce pracy poza granicami kraju. Świadczyć o tym mogą dopiski dotyczące konieczności posiadania paszportu określonego państwa, lub stawka za godzinę podana w Euro.

4.3.2. Miejsca wykonywania pracy proponowane w ofertach w 2006 roku

Poniższa tabela przedstawia miejsce wykonywania pracy z uwzględnieniem wszystkich pozycji zamieszczonych w analizowanych ofertach z 2006 roku:

Miejsce wykonywania pracy/ Ilość ogłoszeń w dodatku „Praca” z dnia... w %	09.01.2006	03.04.2006	03.07.2006	02.10.2006
Nieokreślone	28,47 %	22,63 %	40,29 %	40,57 %
Województwo opolskie	46,62 %	44,65 %	38,42 %	31,98 %
Województwo śląskie	0,18 %	0,31 %	0,27 %	1,21 %
Teren całej Polski	-	0,92 %	0,27 %	0,90 %
Łódź	0,18 %	-	-	-
Warszawa	-	-	0,40 %	0,60 %
Austria	0,53 %	2,14 %	1,20 %	1,06 %
Belgia	0,89 %	1,22 %	0,27 %	0,30 %
Cypr	-	-	0,13 %	-

Czechy	1,78 %	-	0,80 %	1,06 %
Dania	0,53 %	1,22 %	0,54 %	0,60 %
Finlandia	-	-	0,13 %	0,15 %
Francja	1,25 %	-	0,94 %	1,66 %
Hiszpania	3,38 %	-	1,37 %	0,90 %
Holandia	9,79 %	18,65 %	9,91 %	10,71 %
Irlandia	0,71 %	0,31 %	-	1,51 %
Islandia	0,89 %	-	0,40 %	-
Litwa	0,18 %	-	-	-
Niemcy	1,07 %	6,73 %	3,48 %	5,12 %
Norwegia	0,18 %	-	0,13 %	-
Słowacja	-	-	0,13 %	-
Słowenia	0,36 %	-	-	0,15 %
Szwajcaria	-	-	0,13 %	-
Szwecja	0,18 %	-	-	-
Wielka Brytania	2,67 %	0,61 %	0,67 %	0,45 %
Włochy	0,18 %	-	-	-
Teren UE	-	0,61 %	0,13 %	1,06 %

Poniższa tabela prezentuje stosunek ilości ogłoszeń dotyczących pracy w kraju do ogłoszeń dotyczących pracy za granicą i ofert o nieokreślonym miejscu pracy.

Miejsce wykonywania pracy / Ilość ogłoszeń w dodatku „Praca” z dnia... w %	09.01.2006	03.04.2006	03.07.2006	02.10.2006
Kraj	46,98 %	45,88 %	39,35 %	34,69 %
Poza granicami kraju	24,57 %	31,49 %	20,36 %	24,73 %
Nieokreślone	28,47 %	22,63 %	40,29 %	40,57 %

Wnioski: Z powyższych tabel wynika, że z każdym kwartałem 2006 roku zmniejszała się liczba ogłoszeń dotyczących pracy w kraju, zwiększała zaś, w porównaniu z dwoma pierwszymi kwartałami, liczba ogłoszeń o nieokreślonym miejscu pracy.

Oferty pracy poza granicami kraju dotyczą pracy w takich państwach jak: Austria, Belgia, Cypr, Czechy, Dania, Finlandia, Francja, Hiszpania, Holandia, Irlandia, Islandia, Litwa, Niemcy, Norwegia, Słowacja, Słowenia, Szwajcaria, Szwecja, Wielka Brytania i Włochy. Najwięcej ofert zagranicznych dotyczyło Holandii (średnia 12,26 % wszystkich ofert), i Niemiec (4,1 % wszystkich ofert).

Oferta pracy poza krajem sięga ok. 1/4 wszystkich ofert (średnia 25,29 %). Odsetek ten jest o połowę mniejszy niż w przypadku średniej ofert z 2003 roku. Wynikać to może z zamieszczania w 2006 roku dodatkowych ogłoszeń z WUP i PUP, z których większość dotyczy pracy w województwie opolskim.

Spory odsetek, jedną trzecią (średnia 32,99 % wszystkich ofert), stanowią ogłoszenia o nieokreślonym miejscu pracy. Podobnie, jak w przypadku ofert z 2003 roku można przypuszczać, że większość z nich dotyczy pracy w kraju, a nawet w województwie opolskim, ale są to jedynie przypuszczenia. Niektóre jednak oferty wskazują, poprzez adnotacje o paszporcie czy pochodzeniu, na miejsce pracy poza granicami kraju.

4.4. Oczekiwania pracodawcy dotyczące kandydata

Kolejnym, istotnym elementem ofert dotyczących pracy są informacje związane z oczekiwaniami pracodawcy. Nie zawsze są określane. Zajmują drugie miejsce (razem z elementem - miejsce pracy) pod względem częstotliwości występowania w ogłoszeniach. Znacznie częściej podawany jest w ofercie zawód lub stanowisko. Nie jest jednak najrzadziej występującym elementem w ofercie. Jeszcze rzadziej podawane są warunki oferowane pracownikom.

4.4.1. Oczekiwania pracodawcy dotyczące kandydata w 2003 roku

Poniższa tabela przedstawia oczekiwania pracodawcy z uwzględnieniem wszystkich pozycji zamieszczonych w analizowanych ofertach z 2003 roku:

Oczekiwania pracodawcy / Ilość ogłoszeń w dodatku „Praca” z dnia... w %	13.01.2003	07.04.2003	07.07.2003	06.10.2003
Nieokreślone	17,02 %	29,25 %	21,82 %	33,58 %
Wykształcenie zawodowe	3,19 %	4,72 %	3,64 %	2,92 %
Wykształcenie zawodowe kierunkowe	2,13 %	-	0,91 %	-
Wykształcenie średnie	11,70 %	9,43 %	4,55 %	6,57 %
Wykształcenie średnie kierunkowe	4,25 %	2,83 %	3,64 %	0,73 %
Wykształcenie niepełne wyższe	-	-	-	0,73 %
Wykształcenie wyższe	8,51 %	-	1,82 %	1,46 %
Wykształcenie wyższe licencjat	-	0,94 %	-	0,73 %
Wykształcenie wyższe kierunkowe	5,32 %	1,89 %	0,91 %	-
Studia podyplomowe	1,06 %	-	-	-
Wykształcenie bez znaczenia	7,45 %	1,89 %	2,73 %	-
Kurs / Licencja	-	0,94 %	0,91 %	0,73 %
Uprawnienia	8,51 %	3,77 %	0,91 %	5,11 % 2
Aktualne świadectwo kwalifikacyjne	2,13 %	-	0,91 %	0,73 %
Umiejętności	4,26 %	-	4,55 %	1,46 %
Doświadczenie / Staż pracy / Praktyka	25,53 %	14,15 %	15,45 %	7,29 %
Znajomość zagadnień branżowych	5,32 %	1,89 %	0,91 %	3,65 %
Znajomość obsługi komputera	5,32 %	1,89 %	1,82 %	3,65 %
Znajomość określonych programów komputerowych	3,19 %	-	0,91 %	0,73 %
Znajomość obsługi Internetu	-	-	-	0,73 %
Znajomość obsługi urządzeń biurowych	1,06 %	-	-	-
Dostęp do komputera	-	-	0,91 %	-
Znajomość języka angielskiego	8,51 %	5,66 %	3,64 %	5,84 %
Znajomość języka niemieckiego	11,70 %	9,43 %	4,55 %	5,84 %
Znajomość języka rosyjskiego	-	0,94 %	-	-
Obsługa kasy fiskalnej	2,13 %	0,94 %	-	-

Praktyczna umiejętność prowadzenia samochodu	-	-	-	0,73 %
Prawo jazdy kat. B	2,13 %	9,43 %	2,73 %	5,84 %
Prawo jazdy kat. C	1,06 %	-	0,91 %	1,46 %
Prawo jazdy kat. B+E	-	-	0,91 %	-
Prawo jazdy kat. C+E	1,06 %	-	0,91 %	-
Zdolności manualne	-	-	-	0,73 %
Własna działalność gospodarcza	2,13 %	0,94 %	1,82 %	0,73 %
Własne biuro	-	0,94 %	-	-
Własny samochód osobowy	1,06 %	-	3,64 %	1,46 %
Własny samochód dostawczy	-	-	-	0,73 %
Własny telefon komórkowy	-	-	0,91 %	-
Posiadanie paszportu polskiego	1,06 %	-	0,91 %	1,46 %
Posiadanie paszportu niemieckiego	15,96 %	23,58 %	22,73 %	19,71 %
Posiadanie paszportu jednego z krajów UE	11,70 %	14,15 %	20,91 %	16,79 %
Podwójne obywatelstwo	1,06 %	-	-	-
Pochodzenie	4,26 %	7,55 %	5,45 %	8,03 %
Bez pochodzenia	-	-	1,82 %	-
Posiadanie samochodu osobowego	-	2,83 %	-	-
Aktualna książeczka zdrowia	1,06 %	0,94 %	0,91 %	0,73 %
Minimum sanitarne	-	0,94 %	-	0,73 %
Aktualne badania zdrowotne	-	-	0,91 %	0,73 %
Badania dopuszczające do pracy przy ...	-	0,94 %	-	-
Dobry stan zdrowia	1,06 %	0,94 %	1,82 %	-
Odpowiednie predyspozycje psychiczne i cechy osobowościowe: samodzielność, odpowiedzialność, komunikatywność, kreatywność, motywacja, samodyscyplina, umiejętność kier. ludźmi, odporność na stres, uczciwość, lojalność, etc.	13,83 %	10,38 %	2,73 %	2,19 %
Dyspozycyjność	3,19 %	3,77 %	4,55 %	0,73 %
Niekaralność	-	0,94 %	-	1,46 %
Bez nałogów	1,06 %	0,94 %	-	1,46 %
Uregulowany stosunek do służby wojskowej	1,06 %	-	-	0,73 %
Gotowość do pracy 3-zmianowej	1,06 %	-	-	-
Emeryt / Rencista	3,19 %	1,89 %	-	-
Uczeń / Absolwent	4,26 %	1,89 %	1,82 %	-
Student	1,06 %	0,94 %	1,82 %	0,73 %
Kobieta	3,19 %	1,89 %	4,55 %	2,92 %
Mężczyzna	-	2,83 %	0,91 %	1,46 %
Określony wiek	4,26 %	2,83 %	4,55 %	7,29 %
Wiek bez znaczenia	1,06 %	-	-	-
Młody/a	-	-	0,91 %	-
Stan wolny	-	-	-	0,73 %
Określone warunki fizyczne / Atrakcyjność / Prezencja	1,06 %	0,94 %	0,91 %	-
Dobra kondycja fizyczna i psychiczna	-	-	0,91 %	-
Orzeczenie o niepełnosprawności	-	-	0,91 %	0,73 %

Stabilna sytuacja rodzinna i finansowa	-	0,94 %	0,91 %	-
Osoby z danej miejscowości lub okolic	4,26 %	2,83 %	1,82 %	3,65 %
Osoby mieszkające na wsi	-	-	0,91 %	-
Osoby z całego województwa	-	-	-	0,73 %
Miejsce zamieszkania bez znaczenia	1,06 %	-	-	-
Określony minimalny czas umowy	1,06 %	-	2,73 %	2,19 %

Wnioski: Pierwsze trzy miejsca pod względem częstotliwości występowania zajmują następujące pozycje:

- paszport niemiecki – średnia ze wszystkich analizowanych ofert - 20,49 %
- doświadczenie/staż/praktyka – średnia ze wszystkich analizowanych ofert – 15,61 %
- odpowiednie predyspozycje psychiczne i cechy osobowościowe – średnia ze wszystkich analizowanych ofert – 14,78 %

Należy zauważyć, że wynik ten zdeterminowany jest przez fakt niezbyt częstego zamieszczania oczekiwań pracodawców w przypadku ofert dotyczących pracy w Polsce. Oferty zagraniczne zazwyczaj podają wymóg dotyczący paszportu, stąd tak wysoka pozycja wymogu posiadania paszportu niemieckiego.

Stosunkowo rzadko pojawiały się informacje dotyczące oczekiwań związanych z wykształceniem kandydata. Poniżej prezentowane są średnie ze wszystkich analizowanych ofert przypisane poszczególnym poziomom wykształcenia:

- wykształcenie podstawowe – 0 %
- wykształcenie zawodowe – 3,62 %
- wykształcenie zawodowe kierunkowe – 0,76 %
- wykształcenie średnie – 8,06 %
- wykształcenie średnie kierunkowe – 2,86 %
- wykształcenie niepełne wyższe – 0,18 %
- wykształcenie wyższe licencjackie – 0,42 %
- wykształcenie wyższe – 2,95 %
- wykształcenie wyższe kierunkowe – 2,03 %
- studia podyplomowe – 2,65 %

Z badań wynika, że wśród oczekiwań związanych z wykształceniem, najczęściej dotyczyło wykształcenia średniego, na drugim miejscu – zawodowego, na trzecim – porównywalne wyniki – wykształcenia wyższego, wykształcenia podyplomowego i średniego kierunkowego. Warto jednak zaznaczyć, że w przypadku 3,01 % ogłoszeń (średnia wszystkich analizowanych ofert) zaznaczono, że wykształcenie kandydata nie ma znaczenia. Wyniki te, w połączeniu z zajęciem przez pozycję „doświadczenie/ staż/praktyka” drugiego miejsca, wskazują wyraźnie, że większość ofert jest dla pracowników z konkretną praktyką i doświadczeniem, aniżeli z konkretnym wykształceniem.

Ciekawie wygląda też kwestia oczekiwań pracodawców dotycząca znajomości języków obcych, zwłaszcza w kontekście faktu, iż połowa ofert dotyczy pracy poza granicami kraju. W analizowanych ogłoszeniach pojawiły się oczekiwania dotyczące znajomości następujących języków obcych:

- język angielski – 5,91 %
- język niemiecki – 7,88 %
- język rosyjski – 0,24 %

Z powyższego wynika, że znajomość języka obcego nie zawsze jest warunkiem podjęcia pracy za granicą, zwłaszcza w przypadku prac fizycznych. Stąd często pojawiające się dopiski w ofertach: „zadzwoń, mówimy po polsku”.

Kolejną ciekawą sprawą jest kwestia samozatrudniania, zwłaszcza w aspekcie lansowania tej formy wychodzenia z bezrobocia zarówno przez urzędy, jak i przez „NTO”.

Analiza ofert wykazała, że własna działalność gospodarcza rzadko jest stawiana jest przez pracodawców jako warunek zatrudnienia (średnia 1,41 %).

Znacznie częściej jako warunek stawiany jest wymóg posiadania prawa jazdy kat. „B” i znajomość obsługi komputera. Oczekiwanie dotyczące prawa jazdy przedstawiane jest w 5,03 % (średnia wszystkich analizowanych ofert). Warunek ten pojawia się przy bardzo różnych zawodach i stanowiskach, dotyczących zarówno pracowników fizycznych, jak i umysłowych. Posiadanie prawa jazdy pozostałych kategorii przypisywane jest już tylko kierowcom. Znajomość obsługi komputera z kolei, wymagana jest przy 3,17 % (średnia wszystkich analizowanych ofert).

Część ofert skierowana jest do osób o określonej płci i wieku. I tak oferty z zaznaczeniem, że skierowane są wyłącznie do kobiet wynoszą 3,14 % (średnia wszystkich analizowanych ofert), z kolei oferty dla mężczyzn to zaledwie 1,3 % (średnia wszystkich analizowanych ofert). Ofert dla panów jest jednak znacznie więcej. Ogłoszenie mówiące o pracy dla murarza, spawacza, etc. co prawda pośrednio, ale jednak wskazuje stanowisko pracy dla mężczyzny.

Aż 4,73 % analizowanych ofert skierowanych jest do osób w określonym wieku. Najczęściej przedział wiekowy dotyczy osób w wieku 18-35, ale też sporo ofert pracy dotyczy osób do 40 lub 45 roku życia. Zdarzają się także oferty dla osób starszych, do 65 lat, a nawet do 70 roku życia. Oferty takie związane są zazwyczaj z opieką, towarzyszeniem innej starszej osobie.

3,14 % wszystkich analizowanych ofert dotyczy osób zamieszkałych w danej miejscowości lub okolicach.

4.4.2. Oczekiwania pracodawcy dotyczące kandydata w 2006 roku

Poniższa tabela przedstawia oczekiwania pracodawcy z uwzględnieniem wszystkich pozycji zamieszczonych w analizowanych ofertach z 2006 roku:

Oczekiwania pracodawcy / Ilość ogłoszeń w dodatku „Praca” z dnia... w %	09.01.2006	03.04.2006	03.07.2006	02.10.2006
Nieokreślone	16,73 %	17,74 %	25,57 %	30,77 %
Wykształcenie podstawowe	0,18 %	-	-	-
Wykształcenie zawodowe	2,85 %	5,19 %	6,56 %	4,07 %
Wykształcenie zawodowe kierunkowe	8,90 %	0,61 %	0,27 %	0,75 %
Wykształcenie średnie	10,50 %	7,03 %	5,09 %	4,22 %
Wykształcenie średnie kierunkowe	0,89 %	0,92 %	0,40 %	0,90 %
Wykształcenie kierunkowe	1,42 %	1,53 %	1,47 %	2,56 %
Wykształcenie wyższe	4,63 %	3,06 %	2,14 %	1,21 %
Wykształcenie wyższe kierunkowe	1,96 %	4,59 %	2,41 %	1,06 %
Wykształcenie bez znaczenia	0,71 %	1,53 %	0,80 %	1,21 %
Kurs / Licencja/ Certyfikat	1,07 %	1,22 %	0,54 %	0,30 %
Kurs kasjera walutowego	0,18 %	-	-	-
Uprawnienia	3,91 %	5,50 %	7,23 %	4,83 %
Aktualne świadectwo kwalifikacyjne	0,71 %	0,61 %	0,40 %	0,45 %
Zaświadczenie o prawie wykonywania zawodu	0,18 %	-	-	-
Referencje	0,36 %	-	-	0,15 %

Umiejętności	0,89 %	3,36 %	1,61 %	3,17 %
Predyspozycje do zawodu	0,18 %	0,31 %	-	-
Doświadczenie / Staż / Praktyka	30,61 %	25,08 %	19,28 %	24,28 %
Znajomość zagadnień branżowych	1,60 %	4,89 %	1,34 %	2,11 %
Znajomość prawa podatkowego	0,18 %	-	-	-
Znajomość zasad BHP	0,18 %	-	-	-
Znajomość obsługi kasy fiskalnej	-	0,92 %	0,67 %	1,66 %
Znajomość obsługi komputera	6,94 %	6,73 %	1,20 %	3,32 %
Znajomość określonych programów komputerowych	1,78 %	4,89 %	0,67 %	1,06 %
Znajomość obsługi Internetu	0,18 %	-	-	-
Znajomość obsługi urządzeń biurowych	0,54 %	0,31 %	-	-
Język polski bez naleciałości dialektu	0,18 %	-	-	-
Znajomość języka angielskiego	4,45 %	7,03 %	2,41 %	4,52 %
Certyfikat z języka angielskiego	1,78 %	-	-	4,52 %
Znajomość języka francuskiego	0,53 %	-	0,54 %	0,30 %
Znajomość języka hiszpańskiego	0,18 %	-	-	-
Znajomość języka niemieckiego	3,92 %	6,42 %	2,54 %	5,28 %
Znajomość języka rosyjskiego	0,36 %	-	0,13 %	-
Znajomość języka słoweńskiego (podstawy)	0,18 %	-	-	-
Znajomość języka ukraińskiego	-	-	-	0,15 %
Znajomość języka włoskiego	0,18 %	0,31 %	0,13 %	0,30 %
Znajomość języków obcych	0,18 %	0,62 %	-	-
Znajomość podstaw tańca	0,18 %	-	-	-
Znajomość hodowli zwierząt	0,18 %	-	-	-
Obsługa kasy fiskalnej	1,60 %	-	0,13 %	-
Prawo jazdy kat. B	5,52 %	8,56 %	2,95 %	2,71 %
Prawo jazdy kat. A+B	0,71 %	-	-	-
Prawo jazdy kat. A+C	0,71 %	-	-	-
Prawo jazdy kat. A+D	0,18 %	-	-	-
Prawo jazdy kat. A+E	0,36 %	-	-	-
Prawo jazdy kat. B+C	-	0,31 %	0,27 %	0,15 %
Prawo jazdy kat. B+C+D+E	-	-	0,13 %	-
Prawo jazdy kat. B+C+E	0,36 %	-	0,27 %	0,45 %
Prawo jazdy kat. B+C+D	-	-	-	0,15 %
Prawo jazdy kat. B+E	-	0,31 %	-	-
Prawo jazdy kat. C	0,71 %	0,92 %	0,80 %	1,21 %
Prawo jazdy kat. C+E	1,07 %	3,06 %	2,68 %	1,81 %
Prawo jazdy kat. D	0,18 %	0,31 %	0,13 %	0,30 %
Prawo jazdy kat. T	0,18 %	-	0,13 %	0,30 %
Znajomość topografii Opolszczyzny	0,36 %	-	-	0,15 %
Zdolności manualne	0,18 %	-	0,40 %	0,15 %
Umiejętność samodzielnego prowadzenia księgowości	0,53 %	-	-	-
Własna działalność gospodarcza	-	0,62 %	0,27 %	0,30 %
Własny samochód osobowy	0,72 %	0,31 %	0,94 %	0,30 %
Własny samochód dostawczy	0,18 %	-	0,27 %	0,15 %
Własny ciągnik	0,18 %	-	-	-

Własny telefon komórkowy	-	-	-	0,15 %
Własne narzędzia	-	0,31 %	-	-
Własne zaplecze magazynowo-transportowe	-	0,31 %	0,13 %	-
Posiadanie paszportu polskiego	1,07 %	0,61 %	2,14 %	4,83 %
Posiadanie paszportu niemieckiego	8,54 %	17,43 %	9,91 %	12,37 %
Posiadanie paszportu jednego z krajów UE (przed 1.05.2004)	0,53 %	0,31 %	0,27 %	0,30 %
Posiadanie paszportu czeskiego	-	-	-	0,15 %
Posiadanie paszportu słowackiego	-	-	-	0,15 %
Podwójne obywatelstwo	-	0,92 %	-	0,15 %
Pochodzenie	0,53 %	2,75 %	1,74 %	1,51 %
Ważna książeczka spawacza	0,18 %	-	-	-
Aktualna książeczka zdrowia	4,27 %	2,45 %	1,20 %	1,81 %
Książeczka sanepidowska	0,89 %	1,22 %	1,07 %	1,36 %
Minimum sanitarne	1,07 %	0,61 %	-	0,60 %
Badania zdrowotne dopuszczające do...	-	0,31 %	0,27 %	-
Dobry stan zdrowia	0,18 %	0,31 %	0,13 %	0,60 %
Odpowiednie predyspozycje psychiczne i cechy osobowościowe: samodzielność, odpowiedzialność, komunikatywność, kreatywność, motywacja, samodyscyplina, umiejętność kier. ludźmi, odporność na stres, uczciwość, lojalność, etc.	9,07 %	6,12 %	3,21 %	3,62 %
Dyspozycyjność	3,91 %	2,14 %	1,74 %	1,06 %
Cheć do pracy	1,25 %	0,31 %	2,28 %	1,81 %
Zaświadczenie o niekaralności	1,07 %	0,61 %	0,27 %	0,60 %
Bez nałogów	0,36 %	-	0,13 %	-
Uregulowany stosunek do służby wojskowej	1,25 %	0,61 %	0,40 %	0,45 %
Gotowość do pracy zmianowej	0,53 %	-	0,67 %	0,45 %
Gotowość do pracy 2-zmianowej	1,78 %	1,22 %	0,40 %	0,90 %
Gotowość do pracy 3-zmianowej	0,18 %	2,14 %	0,54 %	1,06 %
Gotowość do pracy w trudnych warunkach zimowych	0,18 %	-	-	-
Emeryt / Rencista	-	0,61 %	0,13 %	0,60 %
Uczeń / Absolwent	0,89 %	1,53 %	0,94 %	1,36 %
Student	1,42 %	1,83 %	1,07 %	1,21 %
Kobieta	0,53 %	1,83 %	0,27 %	0,45 %
Mężczyzna	-	-	0,27 %	0,60 %
Płeć bez znaczenia	0,18 %	-	-	-
Określony wiek	3,91 %	3,06 %	1,20 %	2,41 %
Wiek bez znaczenia	0,18 %	-	0,13 %	-
Młody	0,18 %	0,31 %	0,40 %	0,45 %
Określone warunki fizyczne / Atrakcyjność / Prezencja	-	0,31 %	0,27 %	0,30 %
Dobra dykcja	-	0,31 %	-	-
Brak wad wymowy	-	0,31 %	-	-
Dobra kondycja fizyczna i psychiczna	0,18 %	-	-	-

Orzeczenie o niepełnosprawności	2,85 %	-	1,74 %	0,45 %
Gotowość do wyjazdów za granicę	-	0,92 %	-	-
Przygotowanie do kilkuletniej rozłąki z domem	0,18 %	-	-	-
Osoby chętnie uczące się	0,18 %	-	-	-
Osoby z danej miejscowości lub okolic	1,25 %	0,31 %	0,13 %	1,36 %
Określony minimalny czas umowy	0,18 %	-	-	-
Oferta dla osoby zarejestrowanej w PUP w Opolu	0,18 %	0,31 %	-	-
Status osoby bezrobotnej	-	0,31 %	0,13 %	0,45 %
Poważne oferty	0,18 %	-	-	-

Wnioski: Pierwsze trzy miejsca pod względem częstotliwości występowania zajmują następujące pozycje:

- doświadczenie/staż/praktyka – średnia ze wszystkich analizowanych ofert - 24,81 %
- posiadanie niemieckiego paszportu – średnia ze wszystkich analizowanych ofert - 12,06 %
- średnie wykształcenie – średnia ze wszystkich analizowanych ofert - 6,78 %

Należy zauważyć, że warunek „posiadanie paszportu niemieckiego” nie zajmuje już pierwszego miejsca, jak w przypadku ofert z 2003 roku. Analiza ogłoszeń z 2006 roku wykazała, że pierwsze miejsce zajmuje wymóg doświadczenia, praktyki, czy stażu. Na zmianę wyniku, w porównaniu z 2003 rokiem, niewątpliwie może mieć wpływ zwiększona liczba ofert dotyczących pracy w kraju (oferty z WUP i PUP).

W pierwszej trójce znalazły się też oczekiwania związane z wykształceniem kandydata, konkretnie dotyczące wykształcenia średniego.

Poniżej prezentowane są średnie ze wszystkich analizowanych ofert przypisane poszczególnym poziomom wykształcenia:

- wykształcenie podstawowe – 0,04 %
- wykształcenie zawodowe – 4,67 %
- wykształcenie zawodowe kierunkowe – 2,63 %
- wykształcenie średnie – 6,78 %
- wykształcenie średnie kierunkowe – 0,78 %
- wykształcenie wyższe – 2,76 %
- wykształcenie wyższe kierunkowe – 2,51 %

Z badań wynika, że wśród oczekiwań związanych z wykształceniem, najczęściej, podobnie jak w 2003 roku, dotyczyło wykształcenia średniego, na drugim miejscu – zawodowego, na trzecim – porównywalne wyniki – wykształcenia wyższego, wykształcenia wyższego kierunkowego i zawodowego kierunkowego. Warto jednak zaznaczyć, że w przypadku 1,06 % ogłoszeń (średnia wszystkich analizowanych ofert) zaznaczono, że wykształcenie kandydata nie ma znaczenia. Jest to wynik niższy niż w 2003 roku. Należy jednak podkreślić, że, podobnie jak w 2003 roku doświadczenie pracownika jest często ważniejsze dla pracodawcy niż wykształcenie.

Ciekawie wygląda też kwestia oczekiwań pracodawców dotycząca znajomości języków obcych. Co prawda udział procentowy ofert dotyczących pracy za granicą zmniejszył się o połowę (z ok. 50 % do ok. 25 %), niemniej jednak znajomość języków obcych wydaje się kwestią istotną w wykonywaniu wielu zawodów i na różnych stanowiskach. W analizowanych ogłoszeniach pojawiły się oczekiwania dotyczące znajomości następujących języków obcych:

- język angielski – 4,60 %

- język niemiecki – 4,54 %
- język rosyjski – 0,12 %
- język francuski – 0,34 %
- język hiszpański – 0,05 %
- język słoweński – 0,05 %
- język ukraiński – 0,04 %
- język włoski – 0,92 %
- jakikolwiek język obcy – 0,20 %

Z powyższego wynika, że podobnie, jak w 2003 roku, znajomość języka obcego nie zawsze jest warunkiem podjęcia pracy za granicą czy w Polsce.

Kolejną ciekawą sprawą jest kwestia samozatrudnienia. Analiza ofert wykazała, że, podobnie jak w 2003 roku, własna działalność gospodarcza rzadko jest stawiana przez pracodawców jako warunek zatrudnienia (średnia 0,29 %).

Znacznie częściej jako warunek stawiany jest wymóg posiadania prawa jazdy kat. „B” i znajomość obsługi komputera. Oczekiwanie dotyczące prawa jazdy przedstawiane jest w 4,94 % (średnia wszystkich analizowanych ofert) - wielkość porównywalna z wynikami z 2003 roku. Warunek ten pojawia się przy bardzo różnych zawodach i stanowiskach, dotyczących zarówno pracowników fizycznych, jak i umysłowych. Posiadanie prawa jazdy pozostałych kategorii przypisywane jest już tylko kierowcom. Znajomość obsługi komputera z kolei, wymagana jest przy 2,82 % (średnia wszystkich analizowanych ofert).

Część ofert skierowana jest do osób o określonej płci i wieku. I tak oferty z zaznaczeniem, że skierowane są wyłącznie do kobiet wynoszą 0,77 % (średnia wszystkich analizowanych ofert), z kolei oferty dla mężczyzn to zaledwie 0,22 % (średnia wszystkich analizowanych ofert). Oba wyniki znacznie niższe niż w przypadku wyników z 2003 roku.

Znacznie mniej niż w 2003 roku, bo tylko 2,65 % analizowanych ofert skierowanych jest do osób w określonym wieku. Podobnie, jak trzy lata wcześniej, najczęściej przedział wiekowy dotyczy osób w wieku 18-35, ale też sporo ofert pracy dotyczy osób do 40 lub 45 roku życia, a nawet starszych.

Tylko 0,76 % wszystkich analizowanych ofert dotyczy osób zamieszkałych w danej miejscowości lub okolicach.

4.5. Warunki zatrudnienia oferowane pracownikom

4.5.1. Warunki zatrudnienia oferowane pracownikom w 2003 roku

Warunki zatrudnienia oferowane pracownikom / Ilość ogłoszeń w dodatku „Praca” z dnia... w %	13.01.2003	07.04.2003	07.07.2003	06.10.2003
Nieokreślone	59,57 %	68,87 %	82,73 %	80,29 %
Legalna praca	3,19 %	2,83 %	1,82 %	2,19 %
Szeroki wybór ofert pracy	-	0,94 %	-	1,46 %
Ciekawa praca	2,13 %	-	-	-
Solidna praca	1,06 %	-	-	-
Wsparcie przy franchisingu	1,06 %	0,94 %	-	-
Etat / Umowa o pracę	2,13 %	0,94 %	2,73 %	-

Konkretna umowa	1,06 %	-	0,91 %	2,92 %
Pewna praca	-	-	0,91 %	-
Możliwość stałej pracy	-	-	2,73 %	3,65 %
Zatrudnienie na dłuższy okres czasu	-	-	-	0,73 %
Wieloletnie kontrakty	1,06 %	-	-	-
Duża ilość godzin	1,06 %	-	-	2,19 %
Praca według własnej dyspozycyjności	1,06 %	-	-	-
Możliwość awansu	1,06 %	-	-	0,73 %
Kontrakty długo i krótkoterminowe	-	-	0,91 %	-
Stała pensja /Stale wynagrodzenie	1,06 %	1,89 %	-	-
Podane wynagrodzenie za miesiąc	2,13 %	0,94 %	-	2,13 %
Podana stawka za godzinę	3,19 %	2,83 %	4,55 %	3,65 %
Podana kwota od zawartej umowy	-	-	0,91 %	-
Prowizja	1,06 %	1,89 %	-	-
Wysoka prowizja	-	-	-	0,73 %
Zysk (50%)	-	0,94 %	-	-
Premia	1,06 %	0,94 %	-	1,46 %
Wysokie wynagrodzenie	7,45 %	6,60 %	6,36 %	9,49 %
Bardzo atrakcyjne wynagrodzenie	-	-	-	0,73 %
Wynagrodzenie adekwatne do osiągniętych wyników	1,06 %	-	-	-
Solidność finansowa	1,06 %	0,94 %	-	0,73 %
Stabilne warunki pracy i płacy	-	-	-	0,73 %
Cotygodniowe zaliczki / Cotygodniowe wynagrodzenie	1,06 %	0,94 %	-	0,73 %
Terminowe wypłaty	1,06 %	-	0,91 %	-
Nadgodziny	1,06 %	-	1,82 %	-
Atrakcyjny pakiet świadczeń	2,13 %	-	-	-
Bardzo dobre warunki zatrudnienia	-	1,89 %	-	0,73 %
Niemieckie warunki	-	-	0,91 %	-
Holenderski system zatrudnienia	1,06 %	-	-	-
Praca w młodym i ambitnym zespole	5,32 %	-	-	0,73 %
Miły i fachowy personel	-	-	-	0,73 %
Bezpłatny system szkoleń	1,06 %	-	-	-
Super atmosfera w pracy	-	-	-	0,73 %
Bardzo dobre warunki socjalne	2,13 %	3,77 %	-	3,65 %
Dobre warunki socjalne	1,06 %	-	0,91 %	-
Obsługa, opieka socjalna	-	1,89 %	0,91 %	-
Wszystko gratis	1,06 %	-	-	-
Stała temperatura w hali	-	-	-	0,73 %
Bardzo dobre warunki mieszkaniowe	1,06 %	-	4,55 %	1,46 %
Dobre warunki mieszkaniowe	-	0,94 %	-	1,46 %
Bezpłatne komfortowe zakwaterowanie	1,06 %	-	-	-
Bezpłatne zakwaterowanie	4,26 %	8,49 %	4,55 %	4,38 %
Zakwaterowanie	2,13 %	-	3,64 %	3,65 %
Mieszkanie w hotelu	-	-	-	0,73 %
Sypialnie dwuosobowe	1,06 %	0,94 %	-	0,73 %
Noclegi gratis	1,06 %	-	-	0,73 %

Wyżywienie gratis	-	-	-	0,73 %
Noclegi i obiady	1,06 %	0,94 %	-	-
Bezpłatny przejazd	1,06 %	3,77 %	3,64 %	5,11%
Zwrot kosztów podróży	2,13 %	0,94 %	3,64 %	2,92 %
Możliwość przejazdu kredytowanego	-	-	-	0,73 %
Przewóz do i z pracy	-	-	0,91 %	1,46 %
Dostawa, odbiór i zbycie materiałów	2,13 %	-	-	0,73 %
Zwrot podatku	-	1,89 %	-	1,46 %
Ubezpieczenie	9,57 %	5,67 %	8,18 %	7,29 %
Opieka polskich przedstawicieli	3,19 %	2,83 %	3,64 %	2,19 %
Stała opieka	2,13 %	-	-	0,73 %
Samochód służbowy	-	1,89 %	-	0,73 %
Komputer	-	0,94 %	-	-
Telefon komórkowy	-	0,94 %	-	-
Bezpłatny kurs obsługi kasy fiskalnej	-	0,94 %	-	-
Możliwość podjęcia nauki języka obcego	-	-	-	0,73 %
Bezpłatny kurs języka angielskiego	1,06 %	-	-	-
Możliwość przyjazdu na stałe z rodziną	-	1,89 %	-	-
Możliwość przyjazdu co 14 dni do domu	-	-	0,91 %	-
Wyjazd na wakacje do Polski	1,06 %	-	0,91 %	-
Płatny urlop	-	-	0,91 %	0,73 %
Urlop	1,06 %	-	-	-

Wnioski: Warunki oferowane pracownikom to najrzadziej spotykany element ofert spośród opisanych elementów. Jeżeli warunki są określane to najczęściej przy ofercie dotyczącej pracy poza granicami kraju. Jeżeli warunki oferowane pracownikom występują przy ofertach dotyczących pracy w Polsce, to z reguły, dotyczą wyższych stanowisk.

Najistotniejszym elementem oferty pracy, wydaje się być, co oczywiste, wynagrodzenie. Tego typu kwestie poruszane są przy części ofert. I tak, hasło: „wysokie wynagrodzenie” pojawia się aż przy 7,48 % ofert, w większości dotyczących pracy za granicą. Określenie „Bardzo atrakcyjne wynagrodzenie” występuje jedynie przy 0,19 % ofert. Z kolei wynagrodzenie adekwatne do osiągniętych wyników oferuje 0,27 % pracodawców.

Bardzo dobre warunki socjalne oferuje 2,37 % pracodawców, z kolei dobre warunki socjalne deklaruje tylko 0,6 %.

W ofertach pracy za granicą bardzo często pojawiają się informacje dotyczące zakwaterowania i warunków mieszkaniowych. Bardzo często bezpłatne zakwaterowanie jest elementem oferty pracy. Tak jest w przypadku 5,42 % ofert z roku 2003. Płatne zakwaterowanie zapewnia z kolei 2,36 % wszystkich pracodawców. Określenie standardu warunków mieszkaniowych również pojawia się w ofertach. I tak: bardzo dobre warunki mieszkaniowe oferowane są w 1,77 % wszystkich ofert, z kolei dobre warunki – w 0,6 %.

Oferty pracy za granicą wiążą się z przejazdem do kraju zatrudnienia. W związku z tym niektórzy pracodawcy oferują bezpłatny przejazd. Oferta taka stanowi 3,39 % wszystkich ogłoszeń. Z kolei do zwrotu kosztów przejazdu zobowiązuje się 2,41 % składających ofertę pracy.

Istotnym elementem jest również zobowiązanie się pracodawców do opieki nad pracownikami na terenie kraju zatrudnienia. Opiekę polskojęzyczną zapewnia 2,96 % pracodawców, zaś stałą opiekę – 0,72 %.

W przypadku ofert dotyczących pracy w Polsce najczęściej określanym warunkiem była forma zatrudnienia. Niemniej jednak zatrudnienie na umowę o pracę wynosiło 1,45 %.

4.5.2. Warunki zatrudnienia oferowane pracownikom w 2006 roku

Warunki zatrudnienia oferowane pracownikom w 2003 roku / Ilość ogłoszeń w dodatku „Praca” z dnia... w %	09.01.2006	03.04.2006	03.07.2006	02.10.2006
Nieokreślone	57,12 %	81,35 %	72,42 %	85,67 %
Legalna praca	0,36 %	0,31 %	0,13 %	0,30 %
Szeroki wybór ofert pracy	-	-	0,13 %	-
Ciekawa praca	0,36 %	0,31 %	-	0,15 %
Solidna praca	-	-	-	-
Wsparcie przy franchisingu	-	-	-	-
Pomoc w sprawach administracyjnych w początkowym okresie zatrudnienia	0,18 %	0,31 %	-	-
Etat / Umowa o pracę	1,07 %	0,92 %	1,07 %	0,60 %
½ Etatu	0,53 %	1,22 %	0,13 %	0,30 %
Mniej niż 1/2 Etatu	-	0,31 %	0,67 %	0,15 %
Niepełny wymiar czasu pracy	-	0,31 %	-	-
Praca na umowę-zlecenie	1,42 %	1,83 %	0,67 %	1,51 %
Konkretna umowa	-	-	-	-
Stała umowa	0,36 %	0,92 %	0,54 %	-
Pewna praca	0,18 %	-	0,13 %	0,30 %
Możliwość stałej pracy	-	0,61 %	-	0,15 %
Zatrudnienie na dłuższy okres pracy	0,18 %	-	-	0,15 %
Wieloletnie, długoterminowe kontrakty	0,18 %	0,31 %	0,13 %	0,15 %
Duża ilość godzin	0,36 %	0,31 %	1,20 %	0,90 %
Praca na pół roku	-	0,31 %	-	0,15 %
Praca na dwa tygodnie	-	0,31 %	-	-
Praca całodobowa	-	-	-	0,30 %
Praca według własnej dyspozycji	-	-	0,13 %	-
Sezonowa praca	-	-	0,13 %	0,15 %
Stałe godziny pracy	-	0,31 %	-	-
Możliwość awansu	-	-	-	-
Kontrakty długo i krótkoterminowe	-	-	0,40 %	0,15 %
Staż	0,53 %	0,61 %	0,27 %	2,11 %
Staż odpłatny	-	-	0,13 %	-
Zastępstwo	0,18 %	-	0,27 %	0,45 %
Stała pensja / Stałe wynagrodzenie	0,18 %	-	-	-
Podane wynagrodzenie za miesiąc	0,36 %	0,31 %	0,13 %	0,15 %
Podane wynagrodzenie za tydzień	-	-	0,13 %	0,15 %
Podana stawka za godzinę	1,78 %	4,28 %	2,54 %	3,17 %
Podana kwota od zawartej umowy	-	-	-	-
Prowizja	-	0,61 %	0,13 %	-
Wysoka prowizja	-	-	-	-
Zysk	-	-	-	-
Premia	-	1,22 %	1,20 %	0,90 %
Dobre wynagrodzenie	0,36 %	-	1,07 %	0,45 %

Wysokie, atrakcyjne wynagrodzenie	2,49 %	4,89 %	2,95 %	3,77 %
Bardzo atrakcyjne wynagrodzenie	0,18 %	0,61 %	-	0,15 %
Wynagrodzenie adekwatne do osiągniętych wyników	0,36 %	-	-	0,30 %
Wynagrodzenie do negocjacji	-	-	-	0,15 %
Pewne wynagrodzenie	-	0,31 %	-	0,15 %
Solidność finansowa	-	0,61 %	0,27 %	0,15 %
Stabilne warunki pracy i płacy	0,53 %	0,31 %	-	0,60 %
Cotygodniowe zaliczki / Cotygodniowe wynagrodzenie	0,18 %	-	0,27 %	0,15 %
Codziennie wypłacane pobory	0,18 %	-	-	-
Terminowe wypłaty	-	0,31 %	0,13 %	0,30 %
Stawka niezależna od wieku	0,18 %	0,31 %	0,27 %	0,30 %
Nadgodziny	-	0,61 %	0,13 %	0,15 %
Dodatki zmianowe	-	-	0,13 %	0,30 %
Atrakcyjny pakiet świadczeń	0,36 %	-	-	0,60 %
Bardzo dobre warunki zatrudnienia	-	-	0,27 %	-
Niemieckie warunki	-	0,31 %	0,27 %	0,60 %
Holenderski system zatrudnienia	-	-	-	-
Praca w młodym i ambitnym zespole	0,53 %	0,61 %	0,40 %	0,45 %
Praca w międzynarodowej firmie	0,36 %	-	-	0,45 %
Praca w renomowanej firmie	-	1,53 %	-	0,15 %
Praca w firmie mającej certyfikat Ministerstwa Pracy	-	-	0,13 %	0,30 %
Praca na wysokościach	-	-	0,13 %	-
Praca w delegacji	-	-	0,27 %	0,90 %
Miły i fachowy personel	-	-	-	-
Bezpłatny system szkoleń	0,53 %	1,53 %	0,40 %	0,45 %
Możliwość rozwoju osobistego i zawodowego	-	1,53 %	0,67 %	0,75 %
Serdeczna, miła atmosfera w pracy	-	0,31 %	-	0,15 %
Bardzo dobre warunki socjalne	0,36 %	1,22 %	0,27 %	0,90 %
Dobre warunki socjalne	0,71 %	-	0,54 %	-
Obsługa, opieka socjalna	-	0,92 %	0,27 %	-
Stała temperatura w hali	-	-	-	-
Bardzo dobre warunki mieszkaniowe	0,71 %	1,53 %	0,54 %	0,30 %
Dobre warunki mieszkaniowe	0,71 %	0,92 %	0,94 %	0,60 %
Bezpłatne zakwaterowanie	1,78 %	2,45 %	2,28 %	2,41 %
Zakwaterowanie	0,89 %	1,22 %	1,07 %	1,66 %
Mieszkanie w hotelu	-	-	-	-
Możliwość zakwaterowania w miejscu pracy	0,18 %	-	-	-
Zakwaterowanie blisko miejsca pracy	-	0,31 %	0,13 %	0,30 %
Zameldowanie na warunkach austriackich	0,18 %	-	-	-
Sypialnie dwuosobowe	-	-	-	-
Wyżywienie gratis	-	-	-	-
Wszystko gratis	-	-	-	-
Mieszkanie+wyżywienie+500 zł	-	-	0,13 %	-
Mieszkanie+wyżywienie+500 Euro	-	-	0,13 %	-

Noclegi i obiady	-	-	-	-
Bezpłatny przejazd	1,25 %	3,06 %	1,74 %	2,11 %
Bezpłatny przejazd w jedną stronę	-	-	-	0,30 %
Zwrot kosztów podróży	1,07 %	1,83 %	1,07 %	1,51 %
Możliwość przejazdu kredytowanego	-	-	-	-
Transport	-	1,53 %	0,40 %	1,66 %
Przewóz do i z pracy	0,71 %	0,92 %	0,67 %	0,60 %
Dostawa, odbiór i zbycie materiałów	-	-	-	-
Zwrot podatku	-	-	-	0,15 %
Ubezpieczenie	1,25 %	2,45 %	1,34%	2,11 %
Opłacanie emerytury	0,36 %	0,31 %	0,13 %	-
Opieka polskich przedstawicieli	-	0,31 %	0,27 %	0,15 %
Polskojęzyczne wsparcie na miejscu	0,71 %	1,22 %	0,40 %	0,30 %
Stała opieka	-	0,61 %	-	0,45 %
Samochód służbowy	0,71 %	0,31 %	0,54 %	0,60 %
Komputer	-	-	-	-
Telefon komórkowy	0,18 %	-	-	-
Narzędzia firmowe	-	-	-	0,30 %
Możliwość przyuczenia	1,07 %	0,31 %	0,54 %	0,75 %
Bezpłatny kurs na stanowisko	0,18 %	0,31 %	-	-
Bezpłatny kurs obsługi kasy fiskalnej	-	-	-	-
Możliwość podjęcia nauki języka obcego	0,18 %	0,31 %	0,13%	0,15 %
Bezpłatny kurs języka angielskiego	-	-	-	-
Krótkie terminy	0,18 %	-	-	-
Elastyczne godziny pracy	-	-	0,13 %	-
Praca w godzinach porannych	-	0,31 %	-	-
Praca w godzinach nocnych	-	0,31 %	-	-
Możliwość pracy z bliską osobą	0,18 %	0,31 %	0,13%	-
Możliwość pracy obojga małżonków, jeśli przynajmniej jedno posiada paszport niemiecki	0,18 %	-	0,40 %	0,75 %
Możliwość przyjazdu na stałe z rodziną	-	-	-	-
Możliwość przyjazdu co 14 dni do domu	-	-	-	-
Wyjazd na wakacje do Polski	-	-	-	-
Płatny urlop	-	-	-	-
Urlop co 4 tygodnie	0,18 %	-	0,13 %	-
Urlop co 3 tygodnie	-	-	-	0,15 %
Urlop co 2 tygodnie	-	-	0,13 %	0,30 %
Urlop	-	-	-	-
Pomoc w załatwieniu rodzinnego	0,18 %	0,31 %	0,13 %	0,15 %
Dodatek rodzinny na austriackich warunkach	-	0,31 %	-	-
Odwiedziny bliskich w Holandii gratis	-	0,31 %	0,13 %	-
Przewóz przesyłek i korespondencji gratis	-	0,31 %	0,13 %	-
Tłumacz	-	0,31 %	-	-
Brak wymogów wyłączności	-	0,31 %	-	-
Upominki, niespodzianki, nagrody rzeczowe	0,18 %	1,22 %	0,13 %	0,45 %

Wnioski: Podobnie jak w przypadku ofert z 2003 roku, warunki oferowane pracownikom to najrzadziej spotykany element ofert spośród opisanych elementów. Jeżeli warunki są określane to najczęściej przy ofercie dotyczącej pracy poza granicami kraju. Jeżeli warunki oferowane pracownikom występują przy ofertach dotyczących pracy w Polsce, to z reguły, dotyczą wyższych stanowisk.

Najistotniejszym elementem oferty pracy, wydaje się być, co oczywiste, wynagrodzenie. Tego typu kwestie poruszane są przy części ofert. I tak, hasło: „wysokie wynagrodzenie” pojawia się aż przy 3,53 % ofert, w większości dotyczących pracy za granicą. Określenie „Bardzo atrakcyjne wynagrodzenie” występuje jedynie przy 0,24 % ofert. Z kolei dobre wynagrodzenie oferuje 0,47 % ogłoszeniodawców, zaś wynagrodzenie adekwatne do osiągniętych wyników oferuje 0,17 % pracodawców.

Bardzo dobre warunki socjalne oferuje 0,69 % pracodawców, z kolei dobre warunki socjalne deklaruje tylko 0,31 %.

W ofertach pracy za granicą bardzo często pojawiają się informacje dotyczące zakwaterowania i warunków mieszkaniowych. Bardzo często bezpłatne zakwaterowanie jest elementem oferty pracy. Tak jest w przypadku 2,23 % ofert z roku 2003. Płatne zakwaterowanie zapewnia z kolei 1,21 % wszystkich pracodawców. Określenie standardu warunków mieszkaniowych również pojawia się w ofertach. I tak: bardzo dobre warunki mieszkaniowe oferowane są w 0,77 % wszystkich ofert, z kolei dobre warunki – w 0,79 %.

Oferty pracy za granicą wiążą się z przejazdem do kraju zatrudnienia. W związku z tym niektórzy pracodawcy oferują bezpłatny przejazd. Oferta taka stanowi 2,04 % wszystkich ogłoszeń. Z kolei do zwrotu kosztów przejazdu zobowiązuje się 1,37 % składających ofertę pracy.

Istotnym elementem jest również zobowiązanie się pracodawców do opieki nad pracownikami na terenie kraju zatrudnienia. Opiekę polskojęzyczną zapewnia 2,63 % pracodawców, zaś opiekę polskich przedstawicieli – 0,18 %.

W przypadku ofert dotyczących pracy w Polsce najczęściej określonym warunkiem była forma zatrudnienia. Zatrudnienie na umowę o pracę, na pełny etat, wynosiło 0,92 %, na ½ etatu – 0,28 %, zaś na umowę-zlecenie – 1,36 %.

5.Podsumowanie

Analiza ofert pracy z poniedziałkowego dodatku „Praca” NTO z lat 2003 i 2006 przeprowadzona została w ramach projektu: „Kompleksowe badanie zapotrzebowania rynku pracy kadr kwalifikowanych województwa opolskiego w celu dostosowania oferty edukacyjnej i szkoleniowej do jego potrzeb”.

Analizie ilościowej, dotyczącej liczby ofert pracy w poszczególnych numerach dodatku, poddano 52 numery z 2003 roku i 49 numerów z 2006 roku. Średnia liczba ofert w jednym numerze wyniosła 113,19 w roku 2003 i 625,82 w roku 2006. Wyniki badań wskazują na lekką tendencję wzrostową w danym roku dotyczącą relacji: ilość ofert pracy a pora roku. Najmniejsza ilość ofert zamieszczana była w dodatku w okresie styczeń-kwiecień (w każdym numerze poniżej 2 % ofert w skali całego roku). Od maja do końca roku zazwyczaj wynosiła powyżej 2 %.

Największa liczba ofert pracy w roku 2003 została odnotowana w numerze z 8.12.2003 roku i wynosiła 209 ofert, co dawało 3,55 % ofert z całego roku. Drugi, co do ilości ofert, numer dodatku ukazał się 1.09.2003 roku i zawierał 165 ofert, co stanowiło 2,80 % ofert z całego roku.

Największa liczba ofert pracy została w roku 2006 odnotowana została w numerze z 12.06.2006 roku i wynosiła 770 ofert, co dawało 2,51 % ofert z całego roku. Drugie miejsce co do ilości ofert zajęły numery dodatku z: 05.06.2006, 26.06.2006 i 21.08.2006 roku i zawierały odpowiednio: 770 i 2 x 769 ofert, co stanowiło, w każdym ze wspomnianych numerów, 2,51 % ofert z całego roku.

Badania dotyczące rodzajów zawodów, wymienianych w ofertach pracy, wyraźnie wskazują, że oferty pracy zarówno z 2003, jak i 2006 roku, najczęściej dotyczyły zawodów zaszerogowanych do grupy „Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy”, a więc zawodów szeroko związanych z budownictwem, obróbką metali, wytwarzaniem wyrobów i rzemieślnictwem. Na drugim miejscu, w przypadku obu roczników, znalazły się oferty z grupy „Pracownicy przy pracach prostych”. Do tej grupy zaszerogowano oferty dotyczące: sprzątania, akwizycji, dozoru, pomocy przy prowadzeniu domu, wykonywania prostych prac w rolnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie. Najmniejszą, zerową wartość, przypisano zawodom z grupy „Siły zbrojne”. Wśród analizowanych ofert nie znalazła się ani jedna oferta, którą można zakwalifikować do tej grupy.

Większość ofert dotyczyła prac fizycznych, związanych z budownictwem, przemysłem, transportem i rolnictwem. Oferta dla pracowników umysłowych stanowiła niewielki odsetek. Wynikać to może z faktu, iż na wyższe czy średnie stanowiska umysłowe pracodawcy często poszukują pracowników przez osoby już u siebie zatrudnione. Oferta dotycząca tego typu stanowisk często jest ofertą przekazywaną najpierw ustnie wśród pracowników, dopiero po nieudanych próbach znalezienia osoby zamieszczane są ogłoszenia.

Wyniki dotyczące miejsc pracy wskazują, że z każdym kwartałem 2003 roku zmniejszała się liczba ogłoszeń dotyczących pracy w kraju, zwiększała zaś, w porównaniu z pierwszym kwartałem, liczba ogłoszeń dotyczących pracy za granicą. Oferty pracy dotyczyły zatrudnienia w takich państwach jak: Anglia, Austria, Belgia, Czechy, Grecja, Hiszpania, Holandia, Irlandia, Japonia, Niemcy, Wielka Brytania i Włochy. Najwięcej ofert zagranicznych dotyczyło Holandii (średnia 23,91 % wszystkich ofert), i Niemiec (15,49 % wszystkich ofert).

Oferta pracy poza krajem sięgała ok. 50 % wszystkich ofert (średnia 46,35 %). Wielkość ta wydaje się być bardzo dużą, wynika jednak ze specyfiki województwa (większa

nadzieja na znalezienie osób z paszportem niemieckim niż w innych częściach kraju). Wyniki te wydają się być również niepokojące, ponieważ jest to warunek, którego nie można spełnić np. poprzez doksztalcenie, przebranżowienie, a zatem z góry dyskwalifikuje szereg osób.

Spory odsetek, prawie 1/3 (średnia 28,4 % wszystkich ofert), stanowiły oferty o nieokreślonym miejscu pracy. Można przypuszczać, że większość z nich dotyczy pracy w kraju, a nawet w województwie opolskim, ale są to jedynie przypuszczenia. Niektóre oferty wskazywały jednak na miejsce pracy poza granicami kraju. Świadczyć o tym mogą dopiski dotyczące konieczności posiadania paszportu określonego państwa, lub stawka za godzinę podana w Euro.

Z kolei w 2006 roku zmniejszała się liczba ogłoszeń dotyczących pracy w kraju, zwiększała zaś, w porównaniu z dwoma pierwszymi kwartałami, liczba ogłoszeń o nieokreślonym miejscu pracy.

Oferty pracy poza granicami kraju dotyczyły pracy w takich państwach jak: Austria, Belgia, Cypr, Czechy, Dania, Finlandia, Francja, Hiszpania, Holandia, Irlandia, Islandia, Litwa, Niemcy, Norwegia, Słowacja, Słowenia, Szwajcaria, Szwecja, Wielka Brytania i Włochy. Najwięcej ofert zagranicznych dotyczyło Holandii (średnia 12,26 % wszystkich ofert), i Niemiec (4,1 % wszystkich ofert).

Oferta pracy poza krajem sięgała ok. 1/4 wszystkich ofert (średnia 25,29 %). Odsetek ten jest o połowę mniejszy niż w przypadku średniej ofert z 2003 roku. Wynika to z zamieszczania w 2006 roku dodatkowych ogłoszeń z WUP i PUP, z których większość dotyczy pracy w województwie opolskim.

Spory odsetek, jedną trzecią (średnia 32,99 % wszystkich ofert), stanowiły ogłoszenia o nieokreślonym miejscu pracy. Podobnie, jak w przypadku ofert z 2003 roku można przypuszczać, że większość z nich dotyczy pracy w kraju, a nawet w województwie opolskim, ale są to jedynie przypuszczenia. Niektóre jednak oferty wskazują, poprzez adnotacje o paszporcie czy pochodzeniu, na miejsce pracy poza granicami kraju.

Badania dotyczące wymogów stawianych pracownikom w 2003 roku wskazują, że trzy pierwsze miejsca pod względem częstotliwości występowania zajmują następujące pozycje:

- paszport niemiecki – średnia ze wszystkich analizowanych ofert - 20,49 %
- doświadczenie/staż/praktyka – średnia ze wszystkich analizowanych ofert – 15,61 %
- odpowiednie predyspozycje psychiczne i cechy osobowościowe – średnia ze wszystkich analizowanych ofert – 14,78 %

Należy zauważyć, że wynik ten zdeterminowany jest przez fakt niezbyt częstego zamieszczania oczekiwań pracodawców w przypadku ofert dotyczących pracy w Polsce. Oferty zagraniczne zazwyczaj podają wymóg dotyczący paszportu, stąd tak wysoka pozycja wymogu posiadania paszportu niemieckiego.

Stosunkowo rzadko pojawiały się informacje dotyczące oczekiwań związanych z wykształceniem kandydata. W 2003 roku odsetek ofert, których wymogiem było konkretne wykształcenie, było niewielkie:

- wykształcenie podstawowe – 0 %
- wykształcenie zawodowe – 3,62 %
- wykształcenie zawodowe kierunkowe – 0,76 %
- wykształcenie średnie – 8,06 %
- wykształcenie średnie kierunkowe – 2,86 %
- wykształcenie niepełne wyższe – 0,18 %
- wykształcenie wyższe licencjackie – 0,42 %
- wykształcenie wyższe – 2,95 %
- wykształcenie wyższe kierunkowe – 2,03 %
- studia podyplomowe – 2,65 %

Z badań wynika, że wśród oczekiwań związanych z wykształceniem, najczęściej dotyczyło wykształcenia średniego, na drugim miejscu – zawodowego, na trzecim – porównywalne wyniki – wykształcenia wyższego, wykształcenia podyplomowego i średniego kierunkowego. Warto jednak zaznaczyć, że w przypadku 3,01 % ogłoszeń (średnia wszystkich analizowanych ofert) zaznaczono, że wykształcenie kandydata nie ma znaczenia. Wyniki te, w połączeniu z zajęciem przez pozycję „doświadczenie/ staż/praktyka” drugiego miejsca, wskazują wyraźnie, że większość ofert jest dla pracowników z konkretną praktyką i doświadczeniem, aniżeli z konkretnym wykształceniem.

Ciekawie wyglądała też kwestia oczekiwań pracodawców dotycząca znajomości języków obcych, zwłaszcza w kontekście faktu, iż połowa ofert dotyczy pracy poza granicami kraju. W analizowanych ogłoszeniach z 2003 roku pojawiły się oczekiwania dotyczące znajomości następujących języków obcych:

- język angielski – 5,91 %
- język niemiecki – 7,88 %
- język rosyjski – 0,24 %

Z powyższego wynika, że znajomość języka obcego nie zawsze jest warunkiem podjęcia pracy za granicą, zwłaszcza w przypadku prac fizycznych. Stąd często pojawiające się dopiski w ofertach: „zadzwoń, mówimy po polsku”.

Kolejną ciekawą sprawą była kwestia samozatrudniania, zwłaszcza w aspekcie lansowania tej formy wychodzenia z bezrobocia zarówno przez urzędy, jak i przez „NTO”. Analiza ofert wykazała, że własna działalność gospodarcza rzadko jest stawiana przez pracodawców jako warunek zatrudnienia (średnia 1,41 %).

Znacznie częściej jako warunek stawiany był wymóg posiadania prawa jazdy kat. „B” i znajomość obsługi komputera. Oczekiwanie dotyczące prawa jazdy przedstawiane jest w 5,03 % (średnia wszystkich analizowanych ofert). Warunek ten pojawia się przy bardzo różnych zawodach i stanowiskach, dotyczących zarówno pracowników fizycznych, jak i umysłowych. Posiadanie prawa jazdy pozostałych kategorii przypisywane jest już tylko kierowcom. Znajomość obsługi komputera z kolei, wymagana jest przy 3,17 % (średnia wszystkich analizowanych ofert).

Część ofert skierowana była do osób o określonej płci i wieku. I tak oferty z zaznaczeniem, że skierowane są wyłącznie do kobiet wynosiły 3,14 % (średnia wszystkich analizowanych ofert), z kolei oferty dla mężczyzn to zaledwie 1,3 % (średnia wszystkich analizowanych ofert). Ofert dla panów było jednak znacznie więcej. Ogłoszenie mówiące o pracy dla murarza, spawacza, etc. co prawda pośrednio, ale jednak wskazywały stanowisko pracy dla mężczyzny.

Aż 4,73 % analizowanych ofert skierowanych było do osób w określonym wieku. Najczęściej przedział wiekowy dotyczy osób w wieku 18-35, ale też sporo ofert pracy dotyczy osób do 40 lub 45 roku życia. Zdarzają się także oferty dla osób starszych, do 65 lat, a nawet do 70 roku życia. Oferty takie związane są zazwyczaj z opieką, towarzyszeniem innej starszej osobie.

3,14 % wszystkich analizowanych ofert dotyczy osób zamieszkałych w danej miejscowości lub okolicach.

Badania dotyczące wymagań pracodawcy z 2006 roku pokazały, że pierwsze trzy miejsca pod względem częstotliwości występowania zajęły następujące pozycje:

- doświadczenie/staż/praktyka – średnia ze wszystkich analizowanych ofert - 24,81 %
- posiadanie niemieckiego paszportu – średnia ze wszystkich analizowanych ofert - 12,06 %
- średnie wykształcenie – średnia ze wszystkich analizowanych ofert - 6,78 %

Należy zauważyć, że warunek „posiadanie paszportu niemieckiego” nie zajmuje już pierwszego miejsca, jak w przypadku ofert z 2003 roku. Analiza ogłoszeń z 2006 roku

wykazała, że pierwsze miejsce zajmuje wymóg doświadczenia, praktyki, czy stażu. Na zmianę wyniku, w porównaniu z 2003 rokiem, niewątpliwie może mieć wpływ zwiększona liczba ofert dotyczących pracy w kraju (oferty z WUP i PUP).

W pierwszej trójce znalazły się też oczekiwania związane z wykształceniem kandydata, konkretnie dotyczące wykształcenia średniego. Dane dotyczące wykształcenia przedstawiały się następująco:

- wykształcenie podstawowe – 0,04 %
- wykształcenie zawodowe – 4,67 %
- wykształcenie zawodowe kierunkowe – 2,63 %
- wykształcenie średnie – 6,78 %
- wykształcenie średnie kierunkowe – 0,78 %
- wykształcenie wyższe – 2,76 %
- wykształcenie wyższe kierunkowe – 2,51 %

Z badań wynika, że wśród oczekiwań związanych z wykształceniem, najczęściej, podobnie jak w 2003 roku, dotyczyło wykształcenia średniego, na drugim miejscu – zawodowego, na trzecim – porównywalne wyniki – wykształcenia wyższego, wykształcenia wyższego kierunkowego i zawodowego kierunkowego. Warto jednak zaznaczyć, że w przypadku 1,06 % ogłoszeń (średnia wszystkich analizowanych ofert) zaznaczono, że wykształcenie kandydata nie ma znaczenia. Jest to wynik niższy niż w 2003 roku. Należy jednak podkreślić, że, podobnie jak w 2003 roku doświadczenie pracownika jest często ważniejsze dla pracodawcy niż wykształcenie.

Ciekawie wyglądała też w 2006 roku kwestia oczekiwań pracodawców dotycząca znajomości języków obcych. Co prawda udział procentowy ofert dotyczących pracy za granicą zmniejszył się o połowę (z ok. 50 % do ok. 25 %), niemniej jednak znajomość języków obcych wydaje się kwestią istotną w wykonywaniu wielu zawodów i na różnych stanowiskach. W analizowanych ogłoszeniach pojawiły się oczekiwania dotyczące znajomości następujących języków obcych:

- język angielski – 4,60 %
- język niemiecki – 4,54 %
- język rosyjski – 0,12 %
- język francuski – 0,34 %
- język hiszpański – 0,05 %
- język słoweński – 0,05 %
- język ukraiński – 0,04 %
- język włoski – 0,92 %
- jakikolwiek język obcy – 0,20 %

Z powyższego wynika, że podobnie, jak w 2003 roku, znajomość języka obcego nie zawsze jest warunkiem podjęcia pracy za granicą czy w Polsce.

Kolejną ciekawą sprawą była kwestia samozatrudnienia. Analiza ofert wykazała, że, podobnie jak w 2003 roku, własna działalność gospodarcza rzadko jest stawiana jest przez pracodawców jako warunek zatrudnienia (średnia 0,29 %).

Znacznie częściej jako warunek stawiany był wymóg posiadania prawa jazdy kat. „B” i znajomość obsługi komputera. Oczekiwanie dotyczące prawa jazdy przedstawiane było w 4,94 % (średnia wszystkich analizowanych ofert) - wielkość porównywalna z wynikami z 2003 roku. Warunek ten pojawiał się przy bardzo różnych zawodach i stanowiskach, dotyczących zarówno pracowników fizycznych, jak i umysłowych. Posiadanie prawa jazdy pozostałych kategorii przypisywane było już tylko kierowcom. Znajomość obsługi komputera z kolei, wymagana była przy 2,82 % (średnia wszystkich analizowanych ofert).

Część ofert skierowana była do osób o określonej płci i wieku. I tak oferty z zaznaczeniem, że skierowane są wyłącznie do kobiet wynosiły 0,77 % (średnia wszystkich analizowanych ofert), z kolei oferty dla mężczyzn to zaledwie 0,22 % (średnia wszystkich analizowanych ofert). Oba wyniki były znacznie niższe niż w przypadku wyników z 2003 roku.

Znacznie mniej niż w 2003 roku, bo tylko 2,65 % analizowanych ofert skierowanych było do osób w określonym wieku. Podobnie, jak trzy lata wcześniej, najczęściej przedział wiekowy dotyczył osób w wieku 18-35, ale też sporo ofert pracy dotyczyło osób do 40 lub 45 roku życia, a nawet starszych.

Tylko 0,76 % wszystkich analizowanych ofert dotyczyło osób zamieszkałych w danej miejscowości lub okolicach.

Badania dotyczące warunków oferowanych pracownikom w 2003 roku wykazały, że jest to najrzadziej spotykany element ofert spośród opisanych elementów. Jeżeli warunki są określane to najczęściej przy ofercie dotyczącej pracy poza granicami kraju. Jeżeli warunki oferowane pracownikom występują przy ofertach dotyczących pracy w Polsce, to z reguły, dotyczą wyższych stanowisk.

Najistotniejszym elementem oferty pracy, wydaje się być, co oczywiste, wynagrodzenie. Tego typu kwestie poruszane były przy części ofert. I tak, w 2003 roku, hasło: „wysokie wynagrodzenie” pojawiało się aż przy 7,48 % ofert, w większości dotyczących pracy za granicą. Określenie „Bardzo atrakcyjne wynagrodzenie” występowało jedynie przy 0,19 % ofert. Z kolei wynagrodzenie adekwatne do osiągniętych wyników oferowało 0,27 % pracodawców.

Bardzo dobre warunki socjalne oferowało 2,37 % pracodawców, z kolei dobre warunki socjalne deklarowało tylko 0,6 %.

W ofertach pracy za granicą bardzo często pojawiały się informacje dotyczące zakwaterowania i warunków mieszkaniowych. Bardzo często bezpłatne zakwaterowanie było elementem oferty pracy. Tak jest w przypadku 5,42 % ofert z roku 2003. Płatne zakwaterowanie zapewniało z kolei 2,36 % wszystkich pracodawców. Określenie standardu warunków mieszkaniowych również pojawiało się w ofertach. I tak: bardzo dobre warunki mieszkaniowe oferowane są w 1,77 % wszystkich ofert, z kolei dobre warunki – w 0,6 %.

Oferty pracy za granicą wiążą się z przejazdem do kraju zatrudnienia. W związku z tym niektórzy pracodawcy oferowali bezpłatny przejazd. Oferta taka stanowiła 3,39 % wszystkich ogłoszeń. Z kolei do zwrotu kosztów przejazdu zobowiązywało się 2,41 % składających ofertę pracy.

Istotnym elementem było również zobowiązanie się pracodawców do opieki nad pracownikami na terenie kraju zatrudnienia. Opiekę polskojęzyczną zapewniało 2,96 % pracodawców, zaś stałą opiekę – 0,72 %.

W przypadku ofert dotyczących pracy w Polsce najczęściej określanym warunkiem była forma zatrudnienia. Niemniej jednak zatrudnienie na umowę o pracę wynosiło 1,45 %.

Podobnie jak w przypadku ofert z 2003 roku, również i w 2006 roku warunki oferowane pracownikom to najrzadziej spotykany element ofert spośród opisanych elementów. Jeżeli warunki były określane to najczęściej przy ofercie dotyczącej pracy poza granicami kraju. Jeżeli warunki oferowane pracownikom występowały przy ofertach dotyczących pracy w Polsce, to z reguły, dotyczyły wyższych stanowisk.

Najistotniejszy element oferty pracy – wynagrodzenie – podawane było przy części ofert. I tak, hasło: „wysokie wynagrodzenie” pojawiało się aż przy 3,53 % ofert, w większości dotyczących pracy za granicą. Określenie „Bardzo atrakcyjne wynagrodzenie” występowało jedynie przy 0,24 % ofert. Z kolei dobre wynagrodzenie oferowało 0,47 % ogłoszeniodawców, zaś wynagrodzenie adekwatne do osiągniętych wyników - 0,17 % pracodawców.

Bardzo dobre warunki socjalne oferowało 0,69 % pracodawców, z kolei dobre warunki socjalne deklarowało tylko 0,31 %.

W ofertach pracy za granicą bardzo często pojawiały się informacje dotyczące zakwaterowania i warunków mieszkaniowych. Bardzo często bezpłatne zakwaterowanie było elementem oferty pracy. Tak było w przypadku 2,23 % ofert z roku 2003. Płatne zakwaterowanie zapewniało z kolei przez 1,21 % wszystkich pracodawców. Określenie standardu warunków mieszkaniowych również pojawiało się w ofertach. I tak: bardzo dobre warunki mieszkaniowe oferowane były w 0,77 % wszystkich ofert, z kolei dobre warunki – w 0,79 %.

Oferty pracy za granicą wiążą się z przejazdem do kraju zatrudnienia. W związku z tym niektórzy pracodawcy oferowali bezpłatny przejazd. Oferta taką stanowiło w 2006 roku 2,04 % wszystkich ogłoszeń. Z kolei do zwrotu kosztów przejazdu zobowiązało się 1,37 % składających ofertę pracy.

Istotnym elementem było również zobowiązanie się pracodawców do opieki nad pracownikami na terenie kraju zatrudnienia. Opiekę polskojęzyczną zapewniało w 2006 roku - 2,63 % pracodawców, zaś opiekę polskich przedstawicieli – 0,18 %.

W przypadku ofert dotyczących pracy w Polsce najczęściej określanym warunkiem była forma zatrudnienia. W 2006 roku, zatrudnienie na umowę o pracę, na pełny etat, wynosiło 0,92 %, na ½ etatu – 0,28 %, zaś na umowę-zlecenie – 1,36 %.

Analiza porównawcza ofert z obu roczników wykazała, że wraz z podwojoną objętością dodatku z około 8 stron w 2003 roku do około 16 stron w 2006 roku, średnio aż 5,5-krotnie zwiększyła się liczba ogłoszeń dotyczących zatrudnienia. Przyczyną takiego stanu rzeczy jest zamieszczanie w dodatku w roku 2006 krótkich, nieramkowych ogłoszeń pochodzących z WUP i PUP, czego nie było w dodatkach sprzed trzech lat. Ogłoszenia z wojewódzkiego i powiatowych urzędów pracy z województwa opolskiego znacznie zwiększyły liczbę ofert pracy, z którymi mógł się zapoznać czytelnik NTO.

Przed przystąpieniem do analizy zakładano, że badania pokażą różnicę w ofertach pracy wywołaną wstąpieniem Polski do struktur Unii Europejskiej. Analiza ofert z 2006 roku negatywnie weryfikuje tę hipotezę. Ogłoszenia dotyczące pracy za granicą w 2003 i w 2006 roku są podobnej treści i zawierają te same warunki stawiane kandydatom na pracowników – nadal, bardzo często, podstawowym warunkiem podjęcia pracy jest paszport niemiecki lub innego kraju UE. Jediną różnicą w tych ofertach, jak wykazała analiza, jest stosowanie w 2006 roku dopisku „paszport byłej UE”, co poszukującym pracy ma dawać do zrozumienia, że aby podjąć pracę, należy posiadać paszport kraju, będącego członkiem UE, ale kraju, który był już w strukturach przed naszym przystąpieniem. Wynika to z faktu, iż nadal, w wielu krajach, obywatel z polskim paszportem nie może podjąć pracy w wielu zawodach.